

บทละคร เรื่อง

เงาะป่า

สกล ภูมมะโรหิต

สร้างจากพระราชนิพนธ์ เรื่อง เงาะป่า

คณะกาวิลี ในความควบคุมและกำกับการเล่นของ ลัดดา สารทายน

นำออกแสดง ณ เวที เณลินทร วันที่ ๑๘ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๓

ฉากหนึ่ง ตอนที่หนึ่ง

ฉากป่าริมธารน้ำ มีไม้ใหญ่และเถาวัลย์ขึ้นอยู่เบื้องหน้าชายขวา เถาวัลย์บางเส้นไขว้
เชือกจริง ห้อยโหนไถ่ ตรงกลางเป็นที่ว่าง และโศกหิน ถัดไปเป็นธารน้ำ มีพันธุ์ไม้คอกขึ้น
หลากสีสะพรั่งไปจนติดเนินเขาเบื้องหลัง อีกฉากหนึ่งของลำธาร มีถ้ำใหญ่และเนินเขาเป็นพื้น
ยาวตัดทงฟ้า

เปิดฉาก สมมุติว่าเป็นเวลาเย็นโพลเพล ท้องฟ้าสีแดงเล่นแสงและเงาได้
คนึงกับไม้ไผ่ ออก ไม้ไผ่ หวนกลับมา ๓ - ๔ ตัว มือถือบอเลา

คนึง - ภูก็คิดถึงจะตายเสียแล้วไอ้ไม้ไผ่ ภูนี่มึงหาหน้ำไปไหน นี่ภูไม่ไปตามที่บ้านก็คง
ไม่ไค้มาเที่ยวกัน

ไม้ไผ่ - ภูก็คิดถึงมึง ไอ้คนึง แต่ภูยังไม่สบายใจ

คนึง - เป็นอะไรวะ ไอ้ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ - (หัวเราะ) ภูเบื้อหน้าไอ้ฮูเนนา

คนึง - เบื้อหน้าไอ้ฮูเนนา? แปลกแท้ ๆ มันเรื่องอะไรกันวะ?

ไม้ไผ่ - มึงยังไม่รู้ ไอ้ฮูเนนามันมาขออีล้าหับพีช

คนึง - หมายความว่ามันจะมาเป็นพีชเขมึง

ไม้ไผ่ - เคียวนี้มันคิดว่ามันเป็นพีชเขยภูเสียแล้ว ยังไม่ทันไรมันก็ทำท่าอวดดีจะมาขี่คอฮู
คนอย่างขานะหรือจะยอมให้มันขี่

คนึง - แล้วมึงถึเลยเกลียดมัน?

ไม้ไผ่ - เออ ภูเกลียดมัน ถ้าไม่คิดความมันจะต้องมาเป็นพีชเขย ภูก็เห็นจะเกิดเรื่อง
กับมันเสียนานแล้ว

คนึง - หมายความว่าพอมึงยกให้แล้ว ไซ้ใหม่?

ไม้ไผ่ - ก็ไซ้หะซี่ ทำไมถึงจะไม่ไซ้เล่า พอภูใจดีเกินไป

คนึง - แล้วพีมึงว่ายังไง?

ไม้ไผ่ - อีล้าหับนะหรือ ก็ไม่เห็นว่ายังไง แต่ภูรู้ว่าพีภูไม่รักไอ้ฮูเนนา

คนึง - มึงรู้ไค้ยังงัย?

- ไม่ไผ่ - พิฎเจยนี้หว่า
- คนึง - ออ ผู้หญิงเจยแปลว่าไม่รัก คำราของมึงหรือ?
- ไม่ไผ่ - (ชักเคียด) หรือมึงว่ายังไง?
- คนึง - ผู้หญิงเจยนั้นแหละตัวทีละ
- ไม่ไผ่ - มึงหัวเท่ากำปั้น มึงสู้ถึงเพียงนั้นเที่ยวหรือไอ้คนึง
- คนึง - ใจมึงลำเอียงไม่ยากให้มึงไต่กับไอ้สนเภา มึงก็เลยบอกว่าอีกลำหับไม่รัก ภาว่าผู้หญิงนะ ไม่รักไม่มีหรือจะ
- ไม่ไผ่ - มึงหาว่าพิฎใจง่ายหรือไอ้คนึง
- คนึง - ภาไม่ไครวายงั้น ภาว่าอีลำหับมันน่าจะรักไอ้สนเภา ไอ้สนเภามันสง่าจะบอกให้
- ไม่ไผ่ - มึงอย่ารู้ดีกว่าภาเลยวะ อีลำหับมันไม่รักไอ้สนเภาแน่ ภา เฮย เล่นน้ำกันดีกว่าวะ
- (มีนกบินผ่านไปตัวหนึ่ง หายเข้าไปบนกิ่งไม้)
- ไม่ไผ่ - เฮย ลากปากอีกตัวแล้วโว้ย นาน ๆ มาเที่ยวกันสักที กินให้พุงกางทีเดียว
- คนึง - (ขยับบอเลา) ภาเอง (คอมเข้าไปเป่า นกตกลงมา) มือภาเป็นไงบ้าง?
- ไม่ไผ่ - เลวกว่ามือชาเพียงนึกเดียวเท่านั้น
- คนึง - หนอยแน่ แปลว่ามือมึงเหนือภาไซ้ไหม?
- ไม่ไผ่ - มึงเคยยิงเสือไหมละ
- คนึง - (เกาศีรษะแข็งใจตอบ) เคยชิวะ มึงละ?
- ไม่ไผ่ - ภูยิงเสียนับไมถวนแล้ว เกียวนี้เห็นเสือเหมือนเห็นแมว
- คนึง - ภาเห็นเสือเหมือนเห็นหมาตัวหนึ่ง
- ไม่ไผ่ - ถ้าโดนหมากูเข้ามึงจะเผ่นไม่ทัน
- (เสียงเสือคำราม)
- คนึง - (หยุดฟัง) เฮย เฮย เสียงอะไรเว้ย? (ทำท่ากลัว)
- ไม่ไผ่ - โอ๊ยที่ไหนดานอนกรนอยู่แถวนี้
- คนึง - มึงแน่ใจหรือว่าคนกรน ภาว่าเสือ
- ไม่ไผ่ - เสือหรือ? (ทำท่าจะเผ่น)
- คนึง - (อุกมือไม่ไผ่) เองอย่าหนีแมวชิ ไอ้ไม่ไผ่ มึงว่าเห็นเสือเหมือนเห็นแมวไม่ใช่หรือ
- ไม่ไผ่ - ก็เกียวนี้ไม่ไค้เห็นนี้หว่า
- (เมื่อเห็นเงียบบกซ่านกันลงอาบน้ำในลำธาร)
- (เสือโผล่หัวออกมาทางหนึ่ง โดยคนทั้งสองไม่ทันเห็น แล้วก็หกกกลับเข้าไป)
- คนึง - เฮย ภูจับปลาได้ตัวหนึ่งแล้วโว้ย
- ไม่ไผ่ - ปลาอะไรวะ ขอดูดี ออ, ปลาช่อน ภูก็ไค้ตัวหนึ่ง ภูนา
- (สองคนเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน โยนปลาและปูขึ้นมาทีละตัวสองตัว)
- (ชนปลาไหลเถาว์ล้วย ออกมาจากในโรง เห็นสองคนเล่นน้ำอย่างเพลิดเพลิน)

- ก็คอมเข้าไปหยิบเอาผ้าถุงมาเสีย แล้วแกลงทำเสียงเสือกำราม)
- ไม่ไผ่ - โอ बातที่โหมมานอนกรนอีกแล้ว
- คณิง - กรนนี่อะไร นั้นมันเสียงเสือกไม่ใช่หรือ?
- (สองคนตะกายจะขึ้นบก แต่ไม่เห็นผ้าถุงก็ร้องเอะอะ)
- ไม่ไผ่ - เอะ ภูวเอาผ้าวางไว้ตรงนี้ มันหายไปไหน?
- คณิง - ภูวกองไว้ตรงนี้ หรือว่าเสื้อมันคาบเอาไปเสียแล้ว
- (สองคนชะเง้อคอมองหาผ้า แต่ไม่กล้าขึ้นมาจากลำธาร ไม่ไผ่กับคณิงบนพื้นผ้า ชมพลาแกลงทำเสียงเสือกำราม ไม่ไผ่กับคณิงกลัวฉนวนแล่นแต่ไม่รู้อะไรไปข้างไหน วนวายเป็นอยู่ในลำธาร)
- (ชมพลาแอบดูอยู่โคนต้นไม้ใหญ่ ทำท่าสนุกชอบใจ แกลงส่งเสียงกำรามบ้าง ออกเสียงเป็นเจาป่าบ้าง)
- ชมพลา - ภูเป็นเจาป่า มึงรู้จักภูไหม?
- (ไม่ไผ่กับคณิงตกใจ)
- ชมพลา - ทำไมมึงไม่ตอบ? มึงดูหมิ่นภูหรือ? โอ้สองคนนี่ เคียวพอ.....
- คณิง - มึงตอบสิ, ไม่ไผ่
- ไม่ไผ่ - มึงตอบสิ มึงเป็นคนช่วยภูมาไม่ใช่หรือ?
- ชมพลา - มัวเกียะกันอยู่นั่นแหละ เคียวภูแหกอกเสียเลย
- (คณิงกับไม่ไผ่เกียะกัน ผลที่สุดไม่ไผ่เป็นคนตอบ)
- ไม่ไผ่ - ซา - เออ - ไม่ไผ่ทำผิดอะไรเลย
- ชมพลา - ภูถามว่ารู้จัก ภูหรือเปล่า
- ไม่ไผ่ - (พูดกับคณิง) เสียงเหมือนพี่ชมพลาจริง
- ชมพลา - (แกลงดัดเสียง) มึงจะตอบหรือไม่ตอบ? ภูเอามึงตายเคียววันนี้แหละ
- ไม่ไผ่ - โอ้ย ตอบจาตอบ ซา.... ซา.... ไม่เคยเห็นเจาพอเลย.... ไม่เคยรู้จักไคยีนแคชอ
- ชมพลา - พวกเงาะทุกคนต้องรู้จักภู ต้องนับถือภู โอ้มึงสองคนระยำมาก ทำไมจึงไม่รู้จักภู (ขวางกอนหินลงไปกอนหนึ่ง)
- ไม่ไผ่ - โอ้ย ตายแล้ว หัวแตกแล้ว, เจาพอ
- คณิง - เจาพอ อย่าทำซาเลย เจาพอ
- ชมพลา - มึงโง่เขลาทำไม มึงแกล้งอาบน้ำ นางไม้นี้เขาทนดูมึงไม่ไหว เขาจึงไปฟ้องภู มึงขึ้นมาให้เขาทำโทษเสียที ๆ
- ไม่ไผ่ - ก็ซาไม่มีผ้านี้, จะให้ขึ้นไปยังไฉ่
- ชมพลา - ไม่นั่นสิคณิง ขึ้นมาเคียวนี้
- ไม่ไผ่ - (พูดกับคณิง) ภูวพี่ชมพลาแน่ เสียงมันเหมือนเหลือเกิน

(กำลังทอดตอเถียงกันอยู่ ก็พอดีเสียงเสือคำรามขึ้นอีก ชมพลา
ตกใจ หันไปดู ก็เห็นเสือโผล่ศีรษะออกมาจากพุ่มไม้ จึงหยิบบอเล่ขึ้นมา
ปลาทูคาเสือ เสือหึ่งโลก ชมพลาเป่าว่า เสือท่าทางจะเดินได้ ชมพลา
จึงโคกเขารักคอ ชักมีดแทง ปล้ำกันอยู่ในวงไม้ครุหนึ่ง เสือก็ล้มลงตาย
ชมพลาลากเสือออกมาจากบนกองหิน เห็นแต่ศีรษะกับขาหน้า แล้วจัดการถอน
ปรางควานเพื่อไม่ให้ป่ามีพิษ การถอนปรางควานให้ทำดังนี้ เอาน้ำจุกจุกเสือ
เรียกปรางควาน (বাদิ) มาจากหางเสือ ออกจุกขึ้นมาตามนิ้วเท้าที่จุกแล้ว
ออกหางปากจุกเรียก ตลอดเวลานี้ ไม้ไผ่กับคันทกใจจวนวายอยู่ในลำธาร ชม-
พลาสั่งหารเสือแล้วและถอนปรางควานแล้ว ก็ลุกขึ้นเดินโซเซมายังริมลำธาร)

ไม้ไผ่ - พี่ชมพลา พุทโธ นึกว่าใคร?

คันท - ภูตกใจเกือบตาย มาหลอกกันอยู่ได้

ชมพลา - ถ้าไม่มา ป่านนี้มันก็เหลือแต่กระดูก ขึ้นมาสิ ไปยืนแช่น้ำอยู่ทำไม

ไม้ไผ่ - ก็โยนเข้ามาสิ ภูขึ้นมันไปอย่างนั้นางไม่ตกใจตายแน่

ชมพลา - มันยังงี้เฒ่า (ชี้ที่ผาซึ่งกองไว้โคนต้นไม้ใหญ่) มันขึ้นมาหยิบเอาเองสิ

ไม้ไผ่ - พุทโธ ภูจะเดินขึ้นไปหยิบยังงั้นนะ โยนลงมาสิ เล่นพิเรนทร์ไปได้

คันท - เอาตามานา พี่ชมพลา

ชมพลา - (หัวเราะ) ถ้ามันจะให้โยนผาลงไปให้ ก็ต้องมีรางวัลแลกเปลี่ยน

ไม้ไผ่ - ภูมันก็มีปลาเยอะแยะ เกี้ยวจะบั้งให้กิน

ชมพลา - ภูจะเอามากกว่านั้น

ไม้ไผ่ - มันจะเอาอะไร?

ชมพลา - มันต้องช่วยภู

ไม้ไผ่ - ช่วยอะไร?

ชมพลา - ทุกอย่างที่ภูใช้

ไม้ไผ่ - อะไรเล่า?

ชมพลา - แล้วภูจะบอก

ไม้ไผ่ - มันกว้างจริง คอแคบ ๆ ลงมาล็กหน่อยไม่ได้หรือ?

ชมพลา - มันจะขึ้นมา หรือจะยืนแช่น้ำ?

คันท - ยอมมันเถอะ, โอ้ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ - เคยมันใช้ใหญ่ขึ้นชื่อว่ายังงี้

ชมพลา - ไม่ถึงเพียงนั้นหรอกวะ

ไม้ไผ่ - แน่ะ? เออ ภูตกลง

(ชมพลาโยนผาลงไปให้ ไม้ไผ่กับคันทรับผาไปนั่งหลังกองหิน แล้ว
ขึ้นมาหาชมพลา ไม้ไผ่ก็ก่อไฟย่างนกและปลา แล้วเชิญให้ชมพลา กิน ชมพลา

สอนวิธีเป่าบอเลาและการไชยางนองให้กับไม้ไผ่แต่ละคน ระหว่างนี้ให้แขก
เพลงเสนเหลา โดยที่ชมพลา, ไม้ไผ่ และคนนั่งช่วยกันร้อง)

เนื้อเพลงเสนเหลา - แทรกคลก

(ทั้งสามหัวเราะเฮฮาอย่างสนุกสนาน)

- ไม้ไผ่ - พี่ชมพลาจะให้กูช่วยอะไร? เห็นบอกไว้เมื่อตะกี้
- ชมพลา - (ถอนใจ) กูมันเห็นจะออกหักเสียเนแล้ว
- ไม้ไผ่ - ออกหัก อะไรกันออกหัก อ้อ นี่โดนโรคออกหักเข้าแล้วหรือ?
- ชมพลา - กูไม่สบายใจมานานแล้ว วาจะไปคุยกับมึงก็ไมกล้า ไม่รู้ว่ามึงจะเห็นใจ
บางไหม
- ไม้ไผ่ - กูทองเห็นใจมึงวันยังค่ำ เรายังเป็นเพื่อนกันมาช้านานแล้วนี่นา ใครกันวะที่หัก
อกมึง
- คนนั่ง - นั่นซี่ ใครกัน? บอกมาเถอะ กูคนหนึ่งละที่จะช่วย
- ชมพลา - มึงอย่าโกรธกูหนา โอ้ไม้ไผ่
- ไม้ไผ่ - กูมีอะไรจะโกรธมึงเล่า บอกมาเถอะว่าใครเป็นคนหักอกมึง
- ชมพลา - (นั่งคิดถอนพุด) อีลำหับ - พี่ของมึง
- ไม้ไผ่ - (หัวเราะ) พุทธโธ แล้วก็เอาไปมึงเสียได้ ทำไมมึงไม่บอกกู กูจะช่วย
- ชมพลา - (เขาจับแขนอย่างทื่อใจ) แน่หรือ, โอ้ไม้ไผ่?
- ไม้ไผ่ - ยิ่งกว่าแนเสียอีก
- ชมพลา - (หัวเราะ) งั้นก็รีบเลย แควว... (หน้าเศร้า)... กูเห็นจะสายไปเสียแล้ว
ไอสนั่นมาขอพอมึงแล้วไม่ใช่หรือ?
- ไม้ไผ่ - (พยักหน้า) เออ, มันมาขอพอกูแล้ว
- ชมพลา - แล้วพอมึงว่ายังไง?
- ไม้ไผ่ - กอยกให้มัน มึงมัวไปนอนหลับอยู่เสียที่ไหนเล่า
- ชมพลา - นั่นซี่ กูก็คำตัวเองอยู่ทุกวัน มึงมีวิธีอะไรจะช่วยกูโดยบางไหม?
- ไม้ไผ่ - (นั่งครอก) มันมีหวังอยู่นิดหนึ่ง
- ชมพลา - เออ ว่าไปได้
- ไม้ไผ่ - กูว่าลำหับไม่รักไอสนั่น
- ชมพลา - (ทื่อใจ) งั้นหรือ? มึงแน่ใจหรือ?
- ไม้ไผ่ - กูแน่ใจ ลำหับยังไม่ทันทรักไอสนั่น ถ้าแม้มึงจะคัดหน้าทำให้มันรักมึงเสียก่อน
กูว่าพอมึงทาง
- ชมพลา - นั่นซี่ โอ้เพื่อนยาก ช่วยกูหน่อยเถอะวะ มึงจะให้กูทำยังไง?
- ไม้ไผ่ - (ทำท่าครอง) เอาอย่างนี้สิ เป็นวันนี้กูกลับไปกูจะช่วยเป็นสื่อให้มึง มึงมีอะไร
จะฝากไปให้พี่กูบางเล่า?

ฉากป่าริมธารน้ำ ณ ที่เดิม สมมุติว่าเป็นเวลาเช้าตรู่ เวลาห่างจากการเปิดครั้ง

แรกประมาณ ๑๒ ชั่วโมง ลำหับกับไม้ไผ่ออก

ลำหับ - นี่หรือที่เจ้าว่ามีดอกไม้งาม?

ไม้ไผ่ - นั่นอย่างไร (ชี้ซ้ายเนิน) เมื่อวานข้ามาเพลินอยู่จนค่ำ นั้นชุมดอกสาปอง
ที่ชมพลาเขาเก็บฝากไปให้พี่เมื่อวานนี้

ลำหับ - (คั่นเตน) ช่างงามเหลือเกิน งามกว่าที่ข้าเคยพบมาทุก ๆ แห่ง ออ, ชมพลา
เขามาพบเจ้าทีนหรือ

ไม้ไผ่ - เขามาพบข้าทีน เขาพูดถึงพี่ ของที่เขาฝากข้าไปให้พี่เมื่อวาน พี่จะว่าอย่างไร

ลำหับ - (นิ่งคิด) ข้าไม่รู้จักชมพลาดี

ไม้ไผ่ - ชมพลาเป็นชายที่รักที่สุดที่ข้าเคยเห็นมา กล่าวหาญ มีฝีมือเป่าขลุ่ยเป็นทีหนึ่ง
เมื่อวานนี้ข้าเสียเสียตัวหนึ่ง พี่จะไปหาใครที่ดีเหมือนชมพลา เห็นจะหาไม่ได้
อีกแล้ว

ลำหับ - แค่นี้ข้าไม่อยากจะยุ่งเกี่ยวกับเรื่องอย่างนี้ เจ้ารู้หรือข้าเป็นคนมีเจ้าของ

ไม้ไผ่ - โอโฮเนานะหรือ

ลำหับ - พอยกข้าให้กับฮเนาแล้ว

ไม้ไผ่ - นั้นมันไม่สำคัญหรอกพี่ ยกก็ยกก็ ยังไม่ได้แต่งงานจะปลาทะไร ข้าบอกตรง ๆ
ว่าเป็นห่วงพี่ โอโฮเนานั้นเป็นคนใช้การไม่ได้ ข้าไม่ชอบมัน

ลำหับ - ฮเนาเขาไปทำอะไรให้ เจ้าจึงไม่ชอบ?

ไม้ไผ่ - ข้าเกลียดท่าทางของมัน

ลำหับ - ใจเจ้ามันลำเอียงไปเอง เจ้านะเห็นจะเข้าข้างชมพลาเต็มตัว

ไม้ไผ่ - ชมพลาเป็นคนเก่ง ข้ารักคนเก่ง พี่ไม่รักคนเก่ง พี่จะรักใคร

ลำหับ - ฮเนาเขาก็เก่งเหมือนกัน

ไม้ไผ่ - ออ นี่พี่รักฮเนาแล้วหรือ?

ลำหับ - ข้าไม่ไต่บอกรัก

ไม้ไผ่ - อย่างน้อยก็ชอบ

ลำหับ - ข้าไม่ไต่บอกรัก

ไม้ไผ่ - แล้วพี่รักชมพลาบ้างหรือเปล่า?

ลำหับ - มันไม่ใช่เรื่องของเด็ก

ไม้ไผ่ - ข้าไม่ใช่เด็กอมมือแล้วนะ ข้าไม่อยากให้พี่เกลียดชมพลา

ลำหับ - ข้าก็ไม่ไต่บอกรัก

ไม้ไผ่ - แค่นี้ก็ไม่ว่าง

ลำหับ - ข้าก็ไม่ไต่บอกรัก

- ไม่ไผ่ - แล้วพี่จะเอาอย่างไร?
ลำหับ - ก็มันธุระอะไรของเจ้าควย
ไม่ไผ่ - ข้าเอาของฝากชมพอลามาให้เมื่อวาน ข้าต้องการคำตอบจากพี่
ลำหับ - ข้าไม่มีคำตอบ
ไม่ไผ่ - เอ พูดยังไม่รู้เรื่องเสียแล้ว
ลำหับ - อย่าให้ข้าพูดยะไรเลย ไม่ไผ่ มันเรื่องของพ่อ ไม่ใช่เรื่องของข้า ข้าไม่รู้จัก
ชมพลาดี ข้าพูดยะไรไม่ได้

(ลำหับผละออกเดินไปเก็บคอกไม้ที่ชายเนินหลังเวที แล้วเดินกลับมา)

เข้าไปในโรง ชมพลา, คณิง, ย่องออกมาจากโคนไม้ใหญ่)

- ชมพลา - ขอบใจมึงเหลือเกิน, โอ้ไม่ไผ่ มึงช่วยกูครั้งนี้ กูไม่ลืม
ไม่ไผ่ - เห็นหรือยัง เมื่อกี้?
ชมพลา - เห็นแล้ว พี่มึงสวยเหมือนนางฟ้า
ไม่ไผ่ - แล้วมึงไถยนิพี่กูหรือเปล่า
ชมพลา - ไถยนิ
ไม่ไผ่ - กูหนักใจ พี่กูไม่มีท้าวจะรักมึงเลย
คณิง - ทานะมี กูว่าท้าวขานี้ ตะลุยพักเดียวก็อยู่
ไม่ไผ่ - หลงอีกแล้ว มึงเลิกกินนมเสียก่อนเถอะวะ ถึงค่อยมีความเห็น
ชมพลา - แค่นี้ก็ควาพอมีหวัง
ไม่ไผ่ - กูจะช่วยอะไรมึงได้อีกบ้าง บอกมาเถอะ
ชมพลา - มึงช่วยมาพอแล้ว คอไปนี้กูจะช่วยตัวของกูเอง (หันไปมองที่คอกไม้เบื้องหลัง)
เฮ้ย มาแล้ว มึงสองคนไปเสียให้พ้น ไปให้ไกล ๆ หน่อยนะ
คณิง - กูไม่แอบกูดรอกวะ
ไม่ไผ่ - กูจะไปรออยู่หน้าถ้า มึงแสดงไถอย่างเต็มที่ไม่ต้องเกรงใจ กูอนุญาต
(ไม่ไผ่กับคณิงรีบหลบออกไปทางหนึ่ง ส่วนชมพลาเดินเข้าไปซ่อนอยู่
ข้างหลังกอเนื้อกริมลำธาร)

(ลำหับออกมาตามทางเดิม คอกไม้พวงใหญ่เมื่อไม่เห็นไม้ไผ่ก็เที่ยวมอง

หา และร้องเรียก)

- ลำหับ - เอะ หายไปไหน? ไวจริง, โอ้เด็กคนนี้ อ้อ คงจะไปซุกตัวมากิน (หันไป
ทางริมธาร เห็นคอกสาปองก็เข้าไปเก็บ แล้วนั่งลงบนก้อนหิน ร้องเพลง
แขกมอญบางซาง)

เนื้อเพลงตามพระราชนิพนธ์

(ลำหับโน้มกิ่งคอกไม้มาเพื่อจะเก็บต่อไป ทันใดนั้นผู้ที่พินอยู่กับกิ่งก็

กระหวัดแขนลำหับ ลำหับร้องกรี๊ดชมพลาโชนออกมาจากที่ซ่อน กระชากหูออก

จากแขน แล้วเอาไม้พุ่มตาย ลำหับสลบอยู่บนกองหิน ชมพลาเหลียวมาเห็นก็
ตกใจ คิดว่าลำหับถูกงูกัด เข้าไปประคอง และตรวจดูแผล เมื่อเห็นไม่มีแผล
ก็ถูกไปชักนำในลำธารมาดูบให้ที่หน้า แล้วประคองลำหับอยู่บนลำหับ
ลืมหัดขึ้น ลำหับตกใจ รีบคลายตัวออกมาจากวงแขนของชมพลาด้วยความ
ละอาย)

- ลำหับ - วาย นี่อะไรกัน?..... ไม่ใช่..... ไม่ใช่
- ชมพลา - ไม่ใช่ไม่อยู่ อยู่แค่ชมพลา กลัวข้าหรือลำหับ? ข้าไม่มีอะไรที่เจ้าควรระวังเสีย
แล้วหรือ? (เขาไปจับมือ)
- ลำหับ - (สะบัด) ชมพลา นี่มันอะไรกัน ปลอยข้า บอกว่าปลอย ชมพลา (ถอยหนี)
- ชมพลา - ขอขาคูแขน (เขาไปจับ)
- ลำหับ - (สะบัด) บอกว่าอย่า อย่ามาถูกตัวข้า ไม่เอา... ไม่เอา
- ชมพลา - เจ้าอยากจะตายหรือ ลำหับ? งูรัดแขนเจ้าเมื่อไหร่ มันอาจจะกัดเจ้าเขาแล้ว
ก็ได้ เอาแขนมาให้ชาดูสิ มีแผลหรือเปล่า?
- ลำหับ - (ตกใจ - ยกแขนขึ้นดู) โอ๊ย ตายแล้ว... ข้าตายแน่แล้ววันนี้
- ชมพลา - ไหน ไหน ขอคูที (หัวเราะอย่างสนุก)
- (ชมพลาเขาคูแขนเขามาถูแล้วกลมลงรูป ลำหับใจเสีย คิดว่าจะต้องตาย
ก็เลยร้องด้วยความกลัว)
- ชมพลา - พุทโธ ไม่มีอะไรสักนิด ร้องไปได้
- ลำหับ - อ้าว ไม่มีคอกหรือ? ก็บอกว่างูกัดข้าไงเล่า?
- ชมพลา - (หัวเราะ) ข้าบอกว่ามันอาจจะกัด ไม่ได้บอกว่างูกัดแล้ว เจ้ามันใจเสียไปเอง
- ลำหับ - นี่ไม่ใช่ไปไหนเล่า?
- ชมพลา - ออ ไปไหนก็ช่างเขาเถิด เขารู้ว่าไม่ใช่เวลาที่เขาคควรอยู่ที่นี่
- ลำหับ - เอ๊ะ นี่หมายความว่าอะไรกัน?
- ชมพลา - หมายความว่าเขาคองการให้ชาไคอยู่กับเจ้าสองคอสองนะซี
- ลำหับ - สองคอสอง
- ชมพลา - ไม่มีภัยอะไรเลย ข้าขอรับรอง
- ลำหับ - โอ้ไม่ใช่กับบ้านจะต้องเขียนให้เจ็บ
- ชมพลา - เจ้าควรจะขบใจมันมากกว่ากระมัง?
- ลำหับ - ขบใจมันทำไมกัน?
- ชมพลา - อ้าว ก็ขบใจที่มันเป็นตัวคิดให้เจ้าได้มาพบกับข้าไงละ
- ลำหับ - ออ นี่โอ้ไม่ใช่เป็นตัวคิดหรือ? ข้ายังจะต้องเขียนมันให้หนักขึ้น
- ชมพลา - เจ้าไม่ยินดีบ้างหรือที่มาพบข้า?
- ลำหับ - ข้าไม่มีอะไรจะยินดี

- ชมพลา - ใจเจ้าข้างเหลือกระไรนะ ลำหับ ถ้าข้าไม่หวังนิตเดียว ก็จะไม่โคกเข้าตายเสีย
เดี๋ยวนี้
- ลำหับ - เจ้าเป็นห่วงอะไรเล่า ชมพลา?
- ชมพลา - ก็ห่วงเจานะซี (เข้าไปจับมือ)
- ลำหับ - (สะบัด) พิลึกจริง อยู่ ๆ ก็จะมาทำเจ้าชู้กับข้า เจ้าขึ้นทำอย่างนี้ ไม่มีผู้หนึ่ง
คนใดหรอกที่จะกลารักเจ้า
- ชมพลา - เจ้าจะให้ข้าทำอย่างไรเล่า, เจ้าจึงจะรักข้า?
- ลำหับ - ไม่รู้
- ชมพลา - ถ้าเช่นนั้น ข้าก็จะทำตามใจเจ้าชอบ (เข้าจับมืออีก)
- ลำหับ - (สะบัด มือไม่หลุด) ปล่อยขานะ ชมพลา ไม่งั้นข้าจะร้อง
- ชมพลา - เชิญทีเดี๋ยว เชิญร้องให้สบาย ในบ้านนี้ไม่มีใครเขาสนใจกับเสียงของเจ้าหรอก
- ลำหับ - ชมพลา ขาบอกให้ปล่อย ไร ปล่อย...
- ชมพลา - ถ้าข้าปล่อยแล้ว เจ้าจะให้คำตอบข้าไหม?
- ลำหับ - ปล่อยข้าเสียก่อนแล้วจึงค่อยพูดกัน
- ชมพลา - เราพูดกันทั้ง ๆ ที่ไม่ปล่อยก็กว่า (ถึงเข้ามาชิด) ลำหับ เจ้าอยู่ไม่ใช่หรือ
ว่าข้ารักเจ้ายิ่งกว่าชีวิต
- ลำหับ - (กมหนา) ถึงข้าจะรักก็จะมีประโยชน์อะไรเล่า, ชมพลา
- ชมพลา - มันสายไปหรือ ลำหับ?
- ลำหับ - ข้าเป็นคนมีใจของแล้ว เจ้าก็รู้
- ชมพลา - จะแปลกอะไร เจ้ายังไม่ทันจะไค่แต่งงานกับมัน ข้ารู้ว่าเจ้าไม่ได้รักไอสนา
ไซ้ใหม่, ลำหับ เจ้าไม่ได้รักไอสนาไม่ใช่หรือ
- ลำหับ - ข้าไม่รู้ข้า รักหรือเปล่า
- ชมพลา - ไม่รู้นั้นแหละ แปลว่าไม่รัก ถ้าเช่นนั้นก็แปลว่าขอพ้อจะมีหวัง
- ลำหับ - ไม่รู้ไม่ซี (นั่งลงกับกอนหิน)
- ชมพลา - (นั่งลงกับพื้นดินแทบเท้าลำหับ) ไม่ไฉนรู้ดี ว่าข้ารักเจ้าเพียงไร เมื่ออีก
งูมันกัดเจ้าตาย ข้าก็จะขอตายตามเจ้าไปเมืองผี ข้าจะไม่ขออยู่เป็นคนอีกต่อไป
- ลำหับ - อย่าตายตามคนอย่างข้าเลย ชมพลา ข้ามีทีอะไรที่เจ้าจะตามไปเมืองผี?
- ชมพลา - ข้ามีชีวิตอยู่ไม่ได้ ถ้าไม่มีเจ้า ลำหับ ข้าอยากให้เจ้าเชื่อว่า เทพคาฟ้าดิน
เป็นใจให้แก่เราแล้ว วันนั้นางไม่แปลงเป็นงูมาพันแขนเจ้า เอาจูมาเป็นสื่อ
ให้ ข้าได้พบเจ้า เจ้าเห็นไหมว่าเทพคาทานต้องการให้เราได้รวมชีวิตกัน
- ลำหับ - ถ้าเทพคาทานต้องการให้เรา รวมชีวิตกัน เหตุใดท่านจึงปล่อยให้ไอสนาเขา
มาขอข้าเสียก่อนเล่า? ขอนี้ก็ยืนยันอยู่แล้วว่าเทพคาทานไม่ไค่ช่วย... เรา...
- ชมพลา - เรื่องไอสนาไม่ใช่เรื่องสำคัญ เรื่องสำคัญมันอยู่ที่ใจเจ้ากับใจข้า ถ้าเรา

สามารถจะรักกันไฉนจะแปลกอะไร ขารักเจ้าเหลือเกินลำหับ เจ้าจงเมตตา
ขาบาง

ลำหับ - ชมพลา บุญคุณของเจ้าที่ไ้ช่วยชีวิตข้าไว้ ข้าไม่ลืม แต่จะให้หาทำอย่างไรเล่า
พอข้าไ้ตกลงกับสนเณรเสียแล้ว

ชมพลา - ข้าไ้คิดสินใจแล้ว ลำหับ ข้าจะไม่ยอมแพแก่ใครเป็นอันขาด ข้าจะทองพาเจ้า
หนีให้จงได้

ลำหับ - ขอยาทำให้ข้าผิดศพเลย

ชมพลา - เจ้าผิดศพพอ ยิ่งดีกว่าที่เจ้าจะปล่อยให้ข้าตาย (จับมือมาจับ) ในชาตินี้ ข้าจะ
ยอมให้เจ้าเป็นของคนอื่นไม่ได้เลย

ลำหับ - ข้าสำคัญต่อเจ้าถึงเพียงนี้เทียวหรือ ชมพลา?

ชมพลา - เจ้าเพ็งรูหรือว่าเจ้า คือชีวิตของข้า (เอาแขนโอบรอบสะเอว) จงตอบข้าให้ชัด-
ใจสักคำเถิดว่า เจ้าไ้ปรารถนาชีวิตของข้าแล้ว

ลำหับ - ตั้งแต่ข้าเกิดมา ก็ไม่มีใครถูกเนื้อต้องตัว แม่แค้นเณรก็ไม่เคยเข้าใกล้ ชมพลา
เจ้าเป็นผู้ชายคนแรกที่มาถูกตัวข้า มลทินอันนี้ ข้าเห็นจะหนีไม่พ้นเสียแล้ว

ชมพลา - มลทินของรักแท้แต่ความบริสุทธิ์ของชีวิต ไม่มีอะไรที่เปราะเปื้อนครว้างเกียจ
มลทินอันนี้ ขอให้เป็นเหมือนโซ่ทองที่จะผูกมัดเราไว้ด้วยกันจนวันตาย ลำหับ
เราจะไม่จากกันในชีวิตนี้ ถ้าเจ้าตายก่อน ข้าก็จะตายตาม

(ชมพลาเปลื้องพวงนาคพดที่ผูกมา ส่งให้ลำหับ)

ชมพลา - นี่คือพวงนาคพด เจ้าจะเก็บไว้จะไ้กันงู ข้าสังหรณ์ใจว่าเจ้าจะพบกับงูอีก
(จับมะกล่ำกำไลที่ข้อมือลำหับ) มะกล่ำกำไลนี้ขอให้ข้าไว้ชมตางหน้าเถิด

ลำหับ - (ปลดมะกล่ำกำไลส่งให้ชมพลา) ชมพลา ข้าไ้มอบชีวิตให้กับเจ้าแล้ว จง
ปรารถนาต่อข้าด้วย)

ชมพลา - ข้าไ้มอบชีวิตของข้าให้กับเจ้าแล้วเหมือนกัน ข้าจะเป็นของเจ้าจนวันตาย
(กอดกันกระชับ ทั้งสองร้องเพลง "ชาตุรัก")

เพลงชาตุรัก

ฉากที่สอง

เวลาเช้า สมมุติว่าเวลาห่างจากฉากหนึ่งประมาณ ๑ สัปดาห์ ฉากลานบ้านของ
ทองยิบและฮอยเงาะ พ่อและแม่ของลำหับ มีกระท่อม (ทับ) อยู่ทางซ้ายมือ มี
ชานตอยื่นออกมาหนึ่งนั้งได้ ๓ - ๔ คน กระท่อมนี้มุงด้วยใบตาล ฝาไม้ไผ่ สูงจาก
พื้นดินประมาณ ๑ ศอก เบื้องหลังกระท่อมเห็นกิ่งไม้ใหญ่ปกคลุมหลังคา ทางขวามือมี
ต้นไม้ใหญ่โตคนหนึ่ง โคนร่มทำแคร่ หรือวางหินสั้ ๒ - ๓ กอนก็ได้ ลานบ้านไม่มี
อะไร เบื้องหลังเป็นทิวไม้เขียว ๆ เห็นหลังคากระท่อมอีกหลังหนึ่ง ในระยะไกล
(ไม้ไผ่ไ้ไ้ล่อออกมาจากกระท่อม)

- ไม่ไผ่ - หะ ว่างไหน ใครจะแต่งงาน?
- วางทอง - เฮ้ย พอมีงอยู่ไหม?
- ไม่ไผ่ - เคยมาก่อน เมื่อมีงว่าใครจะแต่งงาน?
- วางทอง - ไอ้เฮ้ยเนากับพี่สาวมีงนะซี
- ไม่ไผ่ - ขายังไม่รู้เรื่องเลย
- วางทอง - มันพันกันแล้ว มีงไม่รู้หรือ?
- ไม่ไผ่ - ขารู้แต่เรื่องนั้น
- วางทอง - วันนี้ไอ้ยอปานพอไอ้เฮ้ยเนามันจะมานักวันแต่งงาน
- ไม่ไผ่ - วันนี้หรือ? (ตกใจ)
- กิ้ง - มีงทำไมถึงทำหน้าอย่างนั้นเล่า?
- ไม่ไผ่ - มันเล่นโจมตีเอาไม่รู้เนอรูตัว
- กิ้ง - กว๋ไอ้ชมพลาออกหักแนกราวนี้
- ไม่ไผ่ - ภูจะไปบอกไอ้ชมพลา

(ทันใดนั้น จอกลอง โผล่ออกมาเห็นนางกิ้งกับวางทองก็เอะอะ
ควยความหึงษา)

- จอกลอง - หนอยแน นี่มีงสะเออะหน้ามากับไอ้ชูเหียวหรือ? นั่นเอง มีงเล่า หายหัวไป
ตั้งแต่เซามีค
- วางทอง - ก็มันนอนยังงี้ละถึงได้ไปคอยให้แม่มีงหายไปแต่เซามีค?
- จอกลอง - ไอ้ระยำ อีกิ้งไม่ใช่แม่กู พูคว่าไปได้
- กิ้ง - ออ นี่ไม่กลัวแม่แล้วหรือ? (กรากเข้าไปจะตี)
- จอกลอง - (หลบ) โอ้ย ค่ายแล้ว ภูแก่แล้วนา จะบอกให้
- กิ้ง - เคยแม่ตบดินหอยเลย หนอยแน อยู่บ้านและเรียกแม่ พอออกนอกบ้านสะทำท่า
เป็นฉั่ว มีงจะเรียกแม่หรือไม่เรียก? หะ จะเรียกหรือไม่เรียก
- จอกลอง - เรียกจะ...—เรียก โอ้ย..กลัวแล้ว อย่าตบเลย ตบจนฟันไม่มีเหลือแล้ว
(ตรงนี้เล่นบทตลกได้สัก ๒ - ๓ นาที ระหว่างนางกิ้ง วางทอง ไม่ไผ่
และจอกลอง)

(ทองยิบออก)

- ทองยิบ - อะไรกัน? อะไรกัน? มาเอะอะอะไรกันที่นี่
- จอกลอง - ขามีทุกขมารองทานทองยิบ อีกิ้งเมียข้า มันมีชู้กับไอ้วางทอง ขอให้ทานทองยิบ
ช่วยชำระให้ชาควย
- ทองยิบ - จริงหรือวะ อีกิ้ง
- กิ้ง - จริงหรือไม่จริงมันเรื่องของข้า
- ทองยิบ - อีนี่พูดจาจงหอง เคยกูตั้งจับเขียนเสียเลย มีงตอบยังงี้มันก็จริงนะซี

- กิ้ง - ข้าไม่รู้ มีอะไรมาพิสูจน์ว่า ข้ามีธุ?
- ทองยิบ - วาอย่างไร จงลอง มึงมีอะไรจะพิสูจน์เขาไหม?
- จงลอง - ก็ไอ้หมูมันยืนไคยูนั่นยังงิ - นั่นแหละเครื่องพิสูจน์ละ
- วางทอง - ภูไม้ไคเป็นฐ คนมีเกียรคืออย่างภูเป็นฐกับเมียคนอื่นเขาไคยังงิ ไคนี้ดูถูกภู
จะทองฟองหมื่นประมาณทาทองยิบทองชำระให้เขา ข้าถูกหมื่นประมาณ
- ทองยิบ - เฮย เอากันทีละคคี่ชีวะ
- กิ้ง - ชามาวันนี้ก็จะมาฟอง ขออย่าขาดจากไคของลองผิวของข้า
- ทองยิบ - ภูรับฟองทีเดียวสามคคี่ไม่ไหว เอากันทีละคคี่ คคี่มีฐต้องมีขอพิสูจน์ ไคของลอง
เป็นโจทข มึงตองนำสืบว่าเมียของมึงมีฐจริงหรือไม่ พยานของมึงมีไหม?
- จงลอง - ไคไคไคมันบอกข้าว่ามันแอบดูมันทำฐกันไคป่าเมื่อไม่กี่วันมานี้เอง
- ไม้ไผ่ - เฮย อย่าดูเขาไปเกียว ภูไม่ยุ่งคาย
- จงลอง - ก็มึงว่ามึงแอบดู เห็นอย่างโจ่งแจ้งทีเดียวไม่ไช่หรือ
- ไม้ไผ่ - ภูเล่าไคหนึ่งฟังก็พอกันแล้ว ตองเอามาแฉไคอะไรอีก
- กิ้ง - นี่มึงแอบดูจริง ๆ หรือ?
- ไม้ไผ่ - ก็มึงทำไมถึงมาทำไคดูภูเล่า?
- กิ้ง - ไคระยำ
- วางทอง - มันนำไคกินยางนองเสียเหลือเกิน
- ทองยิบ - นี่แปลว่ามึงทั้งสองสารภาพแล้วว่าทำฐกันจริง?
- วางทอง - ข้าไคไคพูดอะไรนี้
- กิ้ง - เอะ ข้ายังไม่ไคสารภาพสักนิค
- ทองยิบ - ที่มึงคาไคไคไคไคนี้แหละ มึงสารภาพละ ภูคคี่สินไคแล้ว มึงสองคนจะตองถูก
คว่าเขียน
- กิ้ง - ไคไคไคเกิด ทานทองยิบ ข้าขอไคพิจารณาคคี่ของข้าเสียก่อน เพราะมันเกีย-
วของกัน
- ทองยิบ - มึงจะฟองอะไร?
- กิ้ง - ฟองขอหยากับไคของลอง
- ทองยิบ - มึงมีเหตุผลอย่างไคที่ขอหย่า? หรือว่ามึงอยากมีผิวใหม่
- กิ้ง - ไคผิวใหม่มีเสียบางกคี่เหมือนกัน ข้าเบือผิวเก่าของข้าเต็มทน
- จงลอง - มึงเบือภูเรื่องอะไร?
- กิ้ง - มึงสู้กันชาทั้งวัน การงานไม่ทำ
- จงลอง - ภูชายก็สู้กันชากันทุกคน มันก็เหมือนคนบ้านอื่นเมืองอื่น เขาสู้บุนหรืนั่นแหละ
มึงจะเอาเรื่องกันชามาพูดจะไคไคหรือ? มึงเองก็สู้กันชา
- กิ้ง - ภูสู้บุนคี่เดียวเท่านั้น แต่มึงนอนสู้ตั้งแต่เช้าจนเย็น ภูทำงานคนเดียว ภูทนไม่ไหว

(เถียงกันเอะอะ เล่นตลกไค้สัก ๒ - ๓ นาที ต่อจากนี้ ไม่ไผ่กำลัง

ทำงานกับพ่อทองยิบ, ขอปาน, มาเนาะ

ขอปาน - ขามารบกวทนานทองยิบสักหนอยวันนี้

ทองยิบ - ว่าไป เรื่องอะไรกัน? เฮ้ย ไอ่ไม่ไผ่ มึงไปตามฮอยเงาะแม่มึงกับพี่มึง ออกมา
บอกวาทานขอปานกับมาเนาะมาหา

(ไม่ไผ่เข้าไปในกระท่อม แล้วกลับออกมาพร้อมกับฮอยเงาะและลำหับ)

ขอปาน - คือว่า - เรื่องไอ้ฮเนาถูกฆ่า

ทองยิบ - ออ ออ (หันไปทางฮเนา) ยังไง ฮเนา เจ้าจะมาทวงลำหับละซี ชานี้ก็อยู่
เหมือนกัน ไอ้คนหนุ่มมันอยู่คนเดียวนาน ๆ ก็หนาวตายเท่านั้นเอง

ฮเนา - ขาขอฝากตัวกับท่านทองยิบควย จะใช้อะไรก็โปรดเรียกตัวมาได้เสมอ

ทองยิบ - ทาทางเจ้าคนสันตี่ สันตี่ ขาชอบคนอย่างเจ้ายังงี้, ฮอยเงาะ?

ฮอยเงาะ - สมกับลำหับเหลือเกิน

ขอปาน - คือว่า - ขาเห็นว่า - เรื่องเจ้าฮเนากับลำหับก็ไค้ตกลงกันมาหลายวันแล้ว
ควรจะกำหนดวันแต่งงานกันเสียที

ทองยิบ - นั่นซี ขาก็คิ้อยู่ ทานขอปานว่าอย่างไรเล่า?

ขอปาน - (หันไปทางมาเนาะ) ว่าอย่างไร? เจ้าจะให้กำหนดเมื่อไหร่

มาเนาะ - ขาวาอีกสักสามวันเป็นยังงี้?

ขอปาน - คงจะเตรียมที่ทางไค้ทันหรือกะในสามวัน ท่านทองยิบจะว่าอย่างไร ถ้าขา
กำหนดวันงานอีกสามวัน?

ทองยิบ - เจ้าจะตกลงไหม ฮอยเงาะ?

ฮอยเงาะ - ขาวาอีกสามวันก็คงจะคิ้เหมือนกัน จะได้มีเวลาเตรียมตัว (หันไปทางลำหับ)
ว่าอย่างไร? เจ้าเตรียมตัวให้คิ้นะ ขาเห็นจะหมดหวังไค้เสียที

ลำหับ - สามวันมันเร็วนักนี่แม่ ขาเตรียมตัวไม่ทัน

ฮอยเงาะ - ก็ไม่เห็นจะต้องเตรียมอะไรเท่าไรนี่?

ลำหับ - แล้วก็ - ขาไม่คอยสบาย

ฮเนา - เจ้าเป็นอะไร? ลำหับ?

ลำหับ - ขาเป็นไข

รำแวง - ออ ไม่เป็นไรหรอก ไข้เจตงานแล้วก็หาย

ไม่ไผ่ - หลั่งจริง, มึง

รำแวง - ทำไมมึงถึงว่าทุหลั่ง เอ ไอ้เด็กนี่?

ไม่ไผ่ - ญไม่ไช่เด็กนะ จะบอกให้

ทองยิบ - ไอ่ไม่ไผ่ มึงอย่าทะเล่ในไผ่ปากนักเลย

ฮเนา - หายกันแล้ว ไอ้คนหนึ่งหลั่ง ไอ้คนหนึ่งทะเล่ (กับลำหับขาจะพาหมอนี่มาถอนปราง-

- ความให้ ขาวาเจาทองโ นผีเขาเสียแล้ว
- ฮอยเงาะ - เอ๊ะ ก็เมื่อเขาก็ยังคั่นนา
- มานะ - โสย ผีนั้นมันเข้าไต่ทุกเวลาแหละ
- ไม้ไผ่ - (หัวเราะ) เขาครั้งนี้ เห็นจะไม่มีวันออก ต่อให้หมอเทวดาก็ไล่ออกไม่ได้
- ฮเนา - มึงรู้ไฉนไง ไอ้ไม้ไผ่?
- ไม้ไผ่ - ออ ภูมิกจะรู้เรื่องที่มีไม้ไผ่เสมอ
- ทองยิบ - โอ้ระยำ เลิกทะเล่นเสียทีเถอะ
- ยอปาน - ขางมันเถอะ ทานทองยิบ เด็กมันฉลาด มันก็ต้องแสดงความฉลาดของมัน
ข้าชอบเด็กอย่างนี้ คล่องแคล่วว่องไวดี
- ฮอยเงาะ - มันคล่องจนเลยธง
- ยอปาน - ตกลงจะกำหนดวันไหนแน่?
- ทองยิบ - อีกสามวัน ก็อีกสามวัน ขาวาอีล่ำหับมันหายทัน
- มานะ - ฮเนา เจาทองรีบพาหมอมารักษานะ ถ้าล่ำหับไม่หายพิธีดำขำไม่รู้ควยนะ
- ฮเนา - ไว้ธุระซาเถิด
- ยอปาน - อ้าว ซาลืมบอกไป ข้าจะจัดที่ทำพิธีที่ลานตะเคียน
- ทองยิบ - ดีแล้ว เป็นอันว่าตกลง เออ ทานยอปานเราเคยพูดกันว่าจะทำอะไรเผื่อฤดู เดือนนี้
ข้าปลูกไผ่ไวกว่า งามดีแท้ ๆ ข้าอยากชวนไปดูสักครู่ เค้นเคียวเคียวก็ถึง
- ยอปาน - ดีที่เคียว ข้าก็คิดจะปลูกอยู่เหมือนกัน ออกไปหาในป่ามันลำบากนัก
(ทุกคนเข้าโรง ล่ำหับจะตามไป ฮเนาอุ้มมือไว้ ไม้ไผ่เห็นดังนั้นก็ร้อง
อุทานที่อยู่)
- ฮเนา - เรานั่งคุยกันดีกว่า ล่ำหับ เจ้าอย่าหนีเข้าไปเร็วนักซี
- ล่ำหับ - ข้าไม่สบาย
- ฮเนา - ข้าขอกล่าวตัวสักหน่อยซิ ตัวร้อนหรือเปล่า (เข้าไปจับมือ)
- ล่ำหับ - (ถอนหนึ่) ตัวข้าไม่ร้อนหรอก
- ไม้ไผ่ - เฮ้ย เฮ้ย อย่าให้มันเร็วนักซีไวย ทำเป็นรถไฟควนไปได้
- ฮเนา - ไอ้ไม้ไผ่ อีกสามวันมึงก็ต้องเป็นน้องชายกู เราเป็นมิตรกันดีกว่า
- ไม้ไผ่ - กูไม่เป็นมิตรกับมึง
- ฮเนา - มึงเกลียดกูเรื่องอะไร? กูไม่เคยไปทำอะไรมึงเลย
- ไม้ไผ่ - กูไม่ชอบหน้ามึง
- ฮเนา - อยู่ดี ๆ ก็ไม่ชอบหน้ากัน มึงก็แยะนะซี แต่กูไม่ถือโทษมึงหรอก มึงเด็กกว่ากู
- ไม้ไผ่ - กูเป็นเด็กก็จริง แต่เด็กน้ำพริกนะไวย
(เข้าไปรุมมือล่ำหับไปทางมุมเวที)
- ไม้ไผ่ - ข้าจะไปบอกชมพลา พี่ระวังตัวให้ดิ้นะ

(ไม่ได้รีบผละผลันเข้าโรง)

- สเนา - (เดินมาหา) มันว่าอย่างไร?
- ลำหับ - (หนักกลับมากลางเวที) ไม่ได้ว่ะอะไร?
- สเนา - มันไปไหน?
- ลำหับ - ไปซุกมัน
- สเนา - (สงสัย) ข้าไม่รู้ว่าทำไมไม่ได้ มันจึงเกลียดช้านัก
- ลำหับ - ก็เจ้าไปทำอะไรให้มันเล่า?
- สเนา - ข้าไม่เคยทำอะไรมันเลย แต่ข้าจับได้ความมันเริ่มเกลียดข้าเมื่อข้ามาขอเจ้า
- ลำหับ - ข้าไม่รู้ควย มันเกลียดของมันเอง
- สเนา - แต่เจ้าคงไม่เกลียดข้า?
- ลำหับ - (นิ่ง)
- สเนา - (เข้าไปซิด) ลำหับ ข้ารักเจ้ายิ่งกว่าชีวิตของข้าเอง - รักเหลือเกิน ถ้าข้าไม่ได้เจ้า ข้าก็คงชีวิตอยู่ไม่ได้
- ลำหับ - (นิ่ง)
- สเนา - (เขาจับมือ) พุคกับข้าบ้างสิ
- ลำหับ - (สะบัดมือ) อย่ามาถูกตัวข้า
- สเนา - อ้าว ทำไมเล่า? อีกสามวันเราก็จะเป็นัวเมียกันแล้ว เจ้ายังจะถืออีกหรือ?
- ลำหับ - อย่าเพิ่งให้ข้าไม่สบายใจเลย สเนา
- สเนา - ข้าทำให้เจ้ารำคาญหรือ ลำหับ?
- ลำหับ - ข้าไม่สบาย
- สเนา - ไม่จริงเสียละกระมัง? เจ้าคงจะไม่รักข้าเลย โช ลำหับ ถ้าเจ้าเขามา นั่งอยู่ในหัวใจข้า เจ้าจะรู้ว่า ข้าคงจะอกหักตาย ถ้าเจ้าไม่รักข้าบ้าง
- ลำหับ - เราเอาไว้พุทกันวันหลังดีกว่า ข้าจะตองไปไร (ออกเดิน)
- สเนา - (เขาง่วง) ลำหับ ข้าชั้กสงสัยเสียแล้ว เจ้าคงไม่รักข้าแน่ เจ้าไม่ยินดีเลยที่จะพุทกับข้า เจ้าจะให้ทำอย่างไรข้ายอมทั้งนั้น ขอแต่อย่าให้ข้าตองอกหักเสียเลย
- ลำหับ - อย่ากวนข้าเวลานี้ ข้าไม่สบาย
- สเนา - เจ้าไม่สบายก็ควรอยู่ในทับ เจ้าจะไปไรทำไม? เจ้าจะหนีหน้าชานะซี ลำหับ
- เจ้าไม่สงสารข้าบ้างหรือ? ข้ารักเจ้ามาแรมปี อุส่าห์เก็บความรักไว้ในอก ไม่กล้าพุท ไม่กลามากวน ข้าเป็นคนฉลาดคนหนึ่ง ข้ารอจนกระทั่งมันอดไม่ไหวแล้ว จึงให้พอมมาขอ ถ้าข้าเป็นอย่างไอ้หนุ่มคนอื่น ๆ ข้าก็จะมาดุกดักคลีไ้มงอยู่ที่นี่ แล้วเจ้าจะพนมือข้าหรือ? ลำหับ, ขอให้เห็นใจข้า ข้าเป็นคนซื่อ ข้ารักเจ้าอย่างซื่อ ๆ สงสารข้าบ้าง

- ลำหับ - (นิ่ง)
- ฮเนา - หรือว่าขามาสายไป เจ้าไปรักใคร่เสียแล้วหรือ?
- ลำหับ - ข้าไม่ได้รักใคร่
- ฮเนา - จริงหรือ, ลำหับ?
- ลำหับ - ข้าไม่เคยรู้จักกับความรัก ไม่เคยค้นลงไปหาความรัก
- ฮเนา - แปลว่า แม่แต่ตัวข้า เจ้าก็ยังไม่ได้รัก ไซ้ไหม ลำหับ?
- ลำหับ - ข้าไม่รู้
- ฮเนา - ข้าไม่เชื่อว่าเจ้าไม่รู้ ตัวของเจ้า เจ้าไม่รู้ แล้วใครจะรู้เอาเถอะถึงแม้ว่าวันนี้
เจ้าจะยังไม่รักข้า แต่ขอให้ข้ามีหวังบางวันหนาเจ้าคงจะรักข้าได้ เจ้าจะ
ให้ข้าได้ไหมลำหับ,..... ให้ความหวังแก่ข้าสักนิด
- ลำหับ - ฮเนา ข้าบอกได้แต่เพียงว่า ข้าสงสารเจ้า
- ฮเนา - เพียงเท่านั้นก็พอสำหรับข้าแล้ว แต่ขอให้เจ้าจำไว้ว่า เจ้าคือชีวิตของข้า ข้ารัก
เจ้าเหลือเกิน ข้าจะไปนอนละ เจ้าทำใจให้สบายเถิด (ฮเนาเขา)
- (ดนตรีขึ้นเพลง "โอรัก")
- ลำหับ - แสนสงสารฮเนาเจ้าคนซื่อ
หมายมั่นปั้นมือแล้วมิได้
ไซ้ชั่วชานาซังแต่อย่างใด
ข้ามิได้คิดเคียดเกลียดกถั่ว
แต่จะใหรวมรักสมัครหมาย
ก็เหลืออายเหลือทนเป็นคนชั่ว
โอ สงสารขมพลาหนาจะมัว
ใดทองตัวนับว่าเหมือนสามี
(ลำหับร้องเพลง "โอรัก")
- ขมพลา - เจารองให้ทำไม กลัวอะไรหรือ?
- ลำหับ - ข้าไม่รู้จะทำอย่างไร? อีกสามวันข้าก็จะเป็นของฮเนามันแล้ว
- ขมพลา - (หัวเราะ) เจ้าเชื่อหรือว่าข้าจะยอมให้โฮฮเนาเอาไปกินง่าย ๆ?
- ลำหับ - เจ้ามีวิธีอย่างไรเล่า ขมพลา?
- ขมพลา - ลำหับ เจารักข้าแล้ว ข้าก็รักเจ้าแล้ว เจ้าเป็นของข้า ข้าก็เป็นของเจ้า
ชาตินี้เราจะไม่จากกัน ถ้าเราตายก็ขอให้ตายด้วยกัน ข้าจะไม่ยอมให้ใครพราก
เจ้าไปจากข้าได้เลย
- ลำหับ - ข้ารักเจ้า ขมพลา รักเจ้าคนเดียวเท่านั้น ข้าจะเป็นของใครไม่ได้อีกแล้ว
- ขมพลา - (กอด) แม่คุณ ข้าจะรักเจ้าจนวันตาย
- ลำหับ - ข้าก็จะรักเจ้าจนวันตาย แต่แล้วเราจะทำอย่างไรกันเล่า? อีกสามวันเท่านั้น

- ธเนสนั้นก็จะมาเอาตัวข้าไป
- ชมพลา - อย่าวีตกเลย พูนหัว ข้ามีวิธี
- ลำหับ - เจ้าจะทำอย่างไร?
- ชมพลา - ง่ายนิดเดียว เจ้าชักสินใจให้เด็กซาก็แล้วกัน
- ลำหับ - บอกข้าสิ ชมพลา ข้าจะทำตามทุกอย่าง
- (ชมพลาถ่มลงกระชับที่ห้อยอย่างไม่มีใครไต่ขึ้น ลำหับฟังแล้วก็หน้าขึ้น)
- ชมพลา - ตกลงไหม ลำหับ?
- ลำหับ - ตกลง

(ชมพลาบอกลำหับ พอตีไม้ไผ่ไล่เข้ามาเห็นและทำเสียง ทั้งสองผละจากกันอย่างตกใจ ไม้ไผ่ทำหลอชมพลาโกรธวิ่งไล่)

ปึกฆาน
(จบฉากที่สอง)

ฉากสาม

สมมุติว่าเป็นเวลาบ่ายของวันที่สาม

ฉากลานดินโตคนตะเคียนใหญ่ มีต้นไม้ใหญ่ที่ตัดแล้ว ๒ - ๓ คอ
โตคนตะเคียนปลูกแคร่ ๑ แคร่ มีเถาวัลย์ ๔ - ๕ เถา ห้อยอยู่โตคนไม้
เบื้องหลังเป็นป่าละเมาะ มีไม้ดอกออกสะพรั่ง ถัดไปเป็นเนินเขา
เมื่อเปึกฆาน มีสัตว์ต่าง ๆ เจริญเติบโตมาในท่าเยื้องกราย คนตรี

ทำเพลง

มือช้าง, วังคอน, ออก สัตว์คอย ๆ กระจายเข้าโรง

- วังคอน - โอ้ตัวเรานี้ มันแสนจะชวย
- มือช้าง - ชวยยังไง? ไปเสียไหมหรือ?
- วังคอน - เสียไฟไม่สำคัญเท่าเสียตัวหรือ
- มือช้าง - อ้อ นี่ชวยเพราะเสียตัวยังงั้นหรือ? เอะ วังคอนเจ้าไปมีตัวไว้เมื่อไหร่?
- วังคอน - พุ่โธ มือช้างพูดเป็นบ้าไปได้ เจ้าก็รู้อยู่ว่าเสียแล้ว, ตัวของข้าจะควรจะเป็นใคร
- มือช้าง - อ้อ ธเนสไซ้ไหม?
- วังคอน - ก็ใครเสียอีกล่ะ
- มือช้าง - ยังไม่ทันจะไต่กันเลย เจ้าเรียกเอาเป็นตัวเสียแล้ว ซากี่เลยง
- วังคอน - ก็ข้าหมายของข้าไว้ ซากี่อยากจะเรียกว่าตัว
- มือช้าง - อ้อ เร็วทันสมัยสินี ข้าไม่เห็นชอบเลย เจ้าธเนส
- วังคอน - (ไม่พอใจ) ว่ายังงั้นมือช้าง? เจ้านะหรือไม่ชอบธเนส? แหมมือคนแรก ๆ
ละก็รักเสียจนหลงไหล
- มือช้าง - หลงอะไรกันยะ พุ่โธมันนี่ ๆ หนอยนะยะ แม่วังคอน

วังคอน - ก็หรือไม่ว่าจริง ขำรักธเนนาของข้า เจ้าก็มารักธเนนาอีกคนหนึ่ง ข้าจะไม่อยาก
หวงหรือก แแบ่งกันกินแบ่งกันใช้ แต่เจ้าทำท้าวจะรวบเสียคนเดียว ข้าก็เลย
แนะให้จับสลาก

มือช้าง - ก็ตอนนั้นมีชมพูลาอีกคนหนึ่งไม่ใช่หรือ? เจ้าก็ชอบชมพูลาเหมือนกัน ผลที่สุดไม่
รู้จะเลือกยังงัยกันแน่ ก็เลยจับสลาก เพื่อจะได้ไม่แย่งกัน ข้าจับได้ชมพูลา
เจ้าจับได้ธเนนา แล้วเจ้าจะมาท้าวหาขาหลงไหลไฉนยังงัยยะ

วังคอน - เออ เออ อย่าขึ้นเสียงไปเลยแม่มือช้าง ข่ายอมแพแล้ว ว่าแต่ก็คราวนี้ ข้า
จะทำอย่างไรดี? ธเนนาเขาจะแครงงานวันนี้ จะทำยังงัยกันดีเล่ายะ

มือช้าง - แปลว่าเจ้าจะออกธเนนาไปไหนล่ะ?

วังคอน - ถ้ามั่นจะออกนั่นแหละ มือช้าง

มือช้าง - นาสงสารเฮะ แต่ข้ายังไม่ออก ชมพลาของข้ายังตัวเปล่าขามีหวังเต็มที ลงมือ
เกี่ยวเสียพักเดียวก็อยู่มือ

วังคอน - ข้าเจ็บใจที่ยังไม่ทันลงมือเกี่ยวธเนนาสักตั้ง นางล่าหีบเลยโฉบเอาไปกินเสียเงิบ

มือช้าง - ระวังนะข้าจะออกประกาศเสียก่อน ชมพลาณะข้าหวงนะ เจ้าอย่าได้เบ่งรัศมี
เข้ามาเป็นอันขาด ชมพลาเป็นของข้าคนเดียว

(ชมพูลาโหนเถาวัลย์ออกมา สองนางรองวาย)

มือช้าง - วุย พี่ชมพูลา นี่กว่าท้าวธเนนาเสียอีก

ชมพูลา - ออ มือช้าง เจามาที่นี่ทำไม? จะมาเข้าชะบวนแห่กะเขามั้หรือ?

มือช้าง - ก็อยากจะมาดูเจ้าสาวสักหน่อย เห็นว่าสวยนัก พี่ชมพูลาไม่เสียค่ายบ้างหรือที่
ผู้หญิงสวย ๆ มีเจ้าของไปหมด

ชมพูลา - ก็เป็นธรรมดาที่แมลงผู้ทุกตัวยอมจะเสียค่ายดอกไม้หอม

มือช้าง - พี่ชมพูลา จริงหรือนี่

วังคอน - ขาคีใจพิลึก

มือช้าง - ทะลึ่ง เกี้ยวแม่.....

ชมพูลา - อะไรกัน วังคอน วันนี้เจ้าสวยกว่าทุกวัน

วังคอน - (เดินเข้าไปหา) จันทหรือ พี่ชมพูลา วุย ปลื้มใจจนบอกไม่ถูกแล้ว

มือช้าง - มั่นนาเสียเหลือเกิน อีนี่ (เข้าไปขวาง) แล้วชาละ? ไม่สวยเสียเลยหรือ

ชมพูลา - ออ เจานะหรือ? สวยซี มือช้าง สวยจนขาต้องเก็บไปฉนคีนละหลาย ๆ หน

มือช้าง - วุยตาย ข้าก็ฉนเหมือนกัน แหม ตรงกันเปะที่เดียว

วังคอน - หนั้นใส ฉนยังงัยกันมันถึงตรงกันเปะ มันมากไปเสียแล้วละ

มือช้าง - หลิง มันรู้ระอะไรของเจ้าควาย

(ชมพูลาชะเง้อมองตามกงไม้)

วังคอน - พี่ชมพูลามองหาใครหรือ?

ชมพูลา - เจ้าเห็นไฉนัง กับไฉนอด ไฉนไฉน?

- วังคอน - เมื่อตะกี้เห็นเค็นอยู่ในป่าปากเขาค่านโน้น มีอะไรหรือ?
- ชมพลา - ชานคัมน์ไว้นี้
- มือช้าง - เห็นจะมาช่วยเขาทำพิธีแต่งงานอีล้าหับ?
- ชมพลา - ซามาช่วยหลายอย่าง
- มือช้าง - ช่วยอะไร หลายอย่าง? ช่วยเป็นเจ้าบ่าวกะเขามั่งนั้นหรือ
- ชมพลา - (หัวเราะ) เจ้าทนายใจซาเก็บบูก ล้าหับมันสวย ผู้ชายคนไหนละที่ไม่อยากเป็นเจ้าบ่าว)
- มือช้าง - ออ นี่เจ้ารักอีกล้าหับหรือ?
- ชมพลา - เจ้าเค็กรอนหรือ ถ้าเขาจะรัก?
- มือช้าง - ค่าย ค่าย เสียงแรงจ่องไวตั้งหลายปี (ทำท่าเสียใจ)
- ชมพลา - ว่าไฉน?
- วังคอน - มือช้างเขาวาเขาจ่องตัวพี่ชมพลาไว้เป็นผัวหลายปีมาแล้ว เท่านั้นแหละ ไม่เข้าใจ พี่ชมพลาจะรักเขาหรือไม่รักละ
- ชมพลา - จริงหรือนี่? ซาถูกจ่องมาตั้งหลายปีเพียวหรือ?
- มือช้าง - (ทำอาย)
- วังคอน - อ้าว มัวอายเสียแล้ว โอกาสอย่างนี้นะมันไม่มีบ่อย ๆ นะยะรีบเกี่ยวเสียซี
- มือช้าง - พี่ชมพลาจะ เกี่ยวนี้กรูความจริงแล้ววา.....งา....ชานะ.....เออ.....
- จ่องเจ้าไวหลายปีแล้ว เจ้าจะวายังไง?
- ชมพลา - นี่จะเล่นจ่องกันจริง ๆ หรือ มือช้าง ซากี้แยกันเท่านั้นเอง
- มือช้าง - ซาไม่เห็นจะแยังไงเลย ผู้หญิงอย่างชานะรักใครไม่ไฉนง่าย ๆ หรอกนะจะบอกให้
- วังคอน - วันนี้ทานขอมลุกมาทำพิธีแต่งงานที่นี่ ตกกลางก็ตกลงเสียจะไ้แต่งงานพญเสียเลย
- ชมพลา - ซาคองขอตัว
- มือช้าง - ไม่รักซาอย่างนั้นหรือ
- ชมพลา - ซาเป็นคนซื่อ ขอให้ซาบอกเจ้าคำเดียวเพื่อเจ้าจะไ้ศพนทรมาน
- มือช้าง - บอกว่ายังไ้
- ชมพลา - ตลอดชีวิตของซา ซารักไ้แต่ล้าหับเท่านั้น
- มือช้าง - วาย คายแล้ว
- (มือช้างเป็นลมล้ม ชมพลาเข้าประคอง)
- ชมพลา - มันยุ่งกันใหญ่ วังคอน เจ้าประคองไว้ ซาจะไปรักน้ามาดูบหน้าให้
- (ชมพลาวิ่งเข้าไปทางซ้าย ไม่ได้ออกทางขวา)
- ไม่ไ้ - วังคอน นั้นมือช้างเป็นอะไรไป?
- วังคอน - เขาเป็นโรคอกหัก

- ไม่ไผ่ - หักก็เอาไปเข้าเผือกเสียซี
- วังคอน - ใครละจะเป็นคนเข้า? โอบ้านเรานี้มันมีเลวอยู่อย่างเดียว เจ้าเงาะหนุ่ม ๆ รูปสวย ๆ มันก็ช่างมีน้อยเสียเหลือเกิน
- (คนึง เงาะงอด เงาะแค ออก)
- คนึง - เห็นชมพลาไหม?
- ไม่ไผ่ - ซากกำลังตามตัวอยู่ที่เดียว โอคนึง
- (ชมพลาเอาใบไม้หน้าออกมา)
- ไม่ไผ่ - นี่ไงละ ชมพลา มึงพร้อมแล้วหรือ?
- ชมพลา - ภูมากอยมึงตั้งนาน (เอาน้ำเข้าไปดูหน้ามือขัง) เป็นยังงัยบ้าง? มือขัง พุทโธ
- ขางเป็นลมเก่งเหลือเกิน
- มือขัง - ชามันวาสนานอย มันก็ต้องเป็นลมบอยหนอย
- ชมพลา - (ลุกขึ้นไปหาไม้ไผ่กับคนึง งอคกับแคเข้าไปรวมกลุ่ม) เฮ้ย พวกมึงเอาเนะเนะวันนี้
- พร้อมกัน - แนะซีวะ
- ชมพลา - พอเสร็จพิธี พวกมันกลับกันแล้ว มึงจัดการขางออกมาที่เดียว ต้องขางจน
- ไอสนา มันไล่กวาด แล้วตอจากนั้นกูจัดการเอง
- พร้อมกัน - ตกลง ขางจะขางเอาเลือดมันให้ไถ่วันนี้
- (มือขังกับวังคอน ตะแคงหูฟัง ตาจับอยู่ที่คนึง ๕ ด้วยความสงสัย)
- มือขัง - ชมพลา นี่เจ้านักกันจะไปปล้นใครที่ไหน?
- ชมพลา - เจ้าอย่าเกี้ยว มันไม่ใช่ของการอะไรของเจ้า
- มือขัง - เออ ก็ละ ขางจะคอยดู อย่าลืมนะว่าขางเป็นพยานสำคัญ
- วังคอน - ไปเถอะ มือขัง อย่าไปยุ่งกับเขาเลย ป่านนี้ใคร ๆ ก็คงเตรียมเข้าชะบวนกัน
- หมดแล้ว (มือขัง วังคอน เขา)
- (ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงกลองและเสียงกรึ๊วกราวขางในสักครู่ ขบวน
- ฝ่ายเจ้าบ่าวก็ออก ยอปาน มาเนาะ รำแถว ปองสอง ปองสุก ฮเนา และ
- บริวาร เดินออกมาในรูปขบวน ขบวนเจ้าบ่าวเดินวนรอบตนตะเคียน
- สามรอบ แล้วเขายืนพักตรงทางที่ออกมา)
- (ตอจากนั้นก็มียี่เสียงโห เสียงกลองของขบวนฝ่ายเจ้าสาว แล้ว
- ขบวนเจ้าสาวก็ออกอีกทางหนึ่ง นำโดยทองยิบ ฮอยเงาะ ลำหับ เพื่อนสาว
- สองคน และบริวาร ขบวนเขาเวียนรอบตนตะเคียนสามรอบแล้ว เขายืนพัก
- อีกทางหนึ่ง ขณะนี้ชมพลา ไม่ไผ่ วางของ จองลง นางกิ้ง เงาะแค
- เงาะงอด มือขัง วังคอน คนึง ก็เขารวมขบวนทั้งสองด้วย ส่วนขอมลูกเขา
- ยืนกลางหนาแคโรตตนตะเคียน)
- ขอมลูก - เจ้าบ่าวเจ้าสาวทั้งสองฝ่ายไคมาพร้อมกันแล้วหรือ?

(ยอปาน มาเนาะ พาทัวสนา ออกไปยืนตรงหน้าชอมลูก ทองยิบ กับฮอยเงาะฉลักไส พาทัวล่ำหับออกไปยืนคู่กับฮเนาะ)

ชอมลูก - ทองยิบ ฮอยเงาะ ท่านทั้งสอง เต็มใจยกล่ำหับให้แกฮเนาะแน่แล้วหรือ?

ทองยิบ)
ฮอยเงาะ)- ข้าเต็มใจ

ชอมลูก - ยอปาน มาเนาะ ท่านทั้งสอง เต็มใจรับล่ำหับมาเป็นลูกสะใภ้แน่แล้วหรือ?

ยอปาน)
มาเนาะ)- ข้าเต็มใจ

(ชอมลูกบอกให้ฮเนาะกับล่ำหับนั่งลง ทองยิบกับยอปานเข้ามาจับมือ บ่าวสาวให้จับกัน เพื่อแสดงว่าไต่ยกให้แกกันแล้ว ชอมลูกเข้าไปคุกกระบือ เพื่อกออกมาผูกไว้โคนต้นตะเคียน เอาดอกขี้ด กระบือดม แล้วเดินกมภาวนา เข้าไปใกล้ ยืนไหว้เจ้าจุกจูกระบือไว้ บริกรรมขับไล่ปรางควานตามพิธี ต่อจากนั้นก็ให้ลากเอาไ่ว้หนาแคว่ กลาวคำเสน่ห์ไว้ดังต่อไปนี้)

ชอมลูก - ออองพระพนัสบดี อี้กองค์พระศรี
พรหมรัษฎาธิรณ

ทวยเทพสถิตยพฤษมนล	เชิญรับกำน
อันชาบรเรจิดจถวาย	
รับเสวยมางษคามโกควาย	เพื่อกมันมากมาย
อีกทั้ง เมโรยไชยบาน	
ครันเสด็จรับเครื่องสักการ	เชิญช่วยบริบาล
บำรุงผู้ชาทั้งผอง	
จักแต่งวิวาหตุครอง	รวมรมยสมสอง
ให้เกิดพิพัฒน์สวัสดิ	
ไชยไชยสิทธิตักศิรี	ศุณอรรจงมี
สัมฤทธิ์ดังจิตจงปอง	

(พอชอมลูกกล่าวจบ ทุกคนนอกจากเจ้าบ่าวเจ้าสาวก็ไ้ร้อง เช้งแซ แล้วยอปานเข้าไปสอนฮเนาะ)

ยอปาน - ลูกรัก จงดูเยี่ยงพยัคฆ์โคร่งใหญ่
ถึงร้ายกาจอาจหาญปานใด ก็มีไ้ทำร้ายแกลูกเมีย
(ทองยิบเข้าไปสอนล่ำหับ)

ทองยิบ - บุญเหลือ จงดูเยี่ยงแม่เสืออย่าอ่อนแอ
รักตัวผู้ถูกเผากกเลีย มีศัตรูผู้เสียชีวิตแทน
(มาเนาะกับฮอยเงาะเข้าสอนคู่บ่าวสาว)

มาเนาะ) - สองเงา จงจำคำพูดเอาไว้มันแม่น
) -
 ฮอยเงาะ) - ฝัวยาคูเมื่อยาคูคือถือ เคี้ยกแค่น รักกันมันแม่นพัยคมา
 (ทุกคนนอกจากบ่าวสาวพุทพร้อมกัน)
 ทุกคน - นำพัง เนาะนำพังข้างสังสอน ขออวยพรอยู่ควยกันให้พรรษา
 บอแอ้คบอแอ้คโว้ให้หุยฮา จงแกลวกลาแกลงคลองทั้ง สองคน
 (มาเนาะสอนฮ เนาะ)
 มาเนาะ - ลูกยา จงดูเยี่ยงปักข่าในไพรสนต์
 แสงเหยื่อเนื้อดูบินววน พอไคผลพารอนมาปอนนาง
 (ฮอยเงาะสอนลำหับ)
 ฮอยเงาะ - ชีนอก จงดูอย่างนางนกอียาขนาง
 เมื่อยามทุกขปลุกใจให้ไครกราง ไชปีกหางดูเคลาเฝ้าเคลียคลอ
 (ยอปานกับทองยิบเขาสอน)
 ยอปาน) - ไพเราะ สองแม่เงาะข้างสอนลูกออนหนอ
) -
 ทองยิบ) - ถนอมกันผ่นผอนโอนอ่อนงอ จะรักต่อกันไปนานปานทิดา
 (ทุกคนนอกจากบ่าวสาวพุทพร้อมกัน)
 ทุกคน - นำพัง เนาะนำพังข้างสังสอน ขออวยพรอยู่ควยกันให้พรรษา
 บอแอ้คบอแอ้คโว้ให้หุยฮา เหมือนสฤณาในไพรสนต์สำราญรัง
 (ถ้าไม่รอง เป็นเพลงไขพุกก็ได้)
 ฮเนาะ - เอยนะ ลูกไม่ละลืมหาคำที่รำสั่ง
 มคคว้นอยสามัคคีมีกำลัง วองก็หวังพึ่งพาความกวรรณ
 พึงญาติวงศพงษ์เผ่าเหล่าสหาย ขอฝากกายแผเผื่อช่วยเกอหนุน
 ชารักนางพางชีวิตทั้งคิคุณ ไม่หันหันไครร้ายกายสัศวคง
 (ยอปาน มาเนาะ ทองยิบ ฮอยเงาะ พุทพร้อมกัน)
 ทั้ง ๔ คน - นำพัง เนาะนำพังข้างสังสอน ขออวยพรอยู่ควยกันให้พรรษา
 บอแอ้คบอแอ้คโว้ให้หุยฮา เราถวนหนาจะการุดอกหนุนกัน
 (ลำหับรอง เพลง เวศสุกรรม)
 ลำหับ - ดวงบุษยามาลิไม่มีจิตต์ ยังหันหาอาทิตย์ที่แสงฉฉ
 เมื่อยามค่านาคางพรางไพรวัน รับแสงจันทร์อบอุณไม่ขุนมัว
 อันนารมีจิตต์จะนิคไฉน แม่นจุใจคงจิจริงไม่หวังชั่ว
 อนิจจาใจสตรีที่เมาตัว มาพันพิ้วพาเพื่อนทอง เออนนอย
 คูมามีไคจิตต์ใจเอย ออย่าหวัง เลยวาลำหับนับสหาย
 ขอบิครมารดาอาระคาบ ทานทั้งหลายรู้ เห็นเป็นพยาน
 (ทองยิบ ฮอยเงาะ ยอปาน มาเนาะ พุทพร้อมกัน)

- ทั้ง ๔ - พังคำ ช่างลี้กล่ากลากลาวเหมือนหาวหาญ
แม่เหมือนควงสุมาลี เบิกบาน กลิ่นตระการกลบแควนแควนา
(ทุกคนนอกจากบ่าวสาว พุทพร้อมกัน)
- ทุกคน - นาพัง เนาะนาพังช่างลาวหนอ ขออวยพรอยู่ควยกันให้พรรษา
บอแอ้บอแอ้บโว้ให้หยสา ให้ชื้อนางอย่างมาดี
(ต่างโหรงอวยชัยให้พรกันเกรียวกราว คนตรีสากลเริ่ม
ต่างจับดูรายคำ - ระบายรินเวียง)
(เมื่อเสร็จสิ้นการร่ายรำทำเพลงกันแล้ว ต่างคนก็ต่างแยกทางกัน
กลับ เพื่อให้เหลืออยู่เพียงดูบ่าวสาว ซึ่งตามธรรมเนียมเจ้าบ่าว คือสามี
จะตองพาเมียที่แต่งใหม่ออกไปตระเวนอยู่ตามลำพัง คลายพิธีอันนี้ขุน กอนจะ
จากไปฮอยเงาะเขาปลอบลำหับ)
- ฮอยเงาะ - ขอให้เจ้าจงมีสุขอย่างที่ไม่ให้พรไว้แก่คนะ ลำหับ
- ลำหับ - แม่...แม่อยาทิ้งข้าไป... ข้ากลัว (ร้องไห้ เขาคู่มือฮอยเงาะ)
- ฮอยเงาะ - แม้อยู่ควยกันไม่ได้ เจ้าเป็นของฮเนาเขาแล้ว จงหมั่นปรนนิบัติผู้เกิด
- ลำหับ - แม่อยาไป...แม่อยาไป... (ร้องไห้) ไม่ยอมปล่อย
(ตองยิบเข้าไปปลอบมือลำหับออกจากชายผ้าฮอยเงาะ)
- ตองยิบ - ลำหับ - อयर่องไห้ วันนี้เป็นวันมงคลของเจ้า จงยิ้มชี้ดูเกอย พอกับแม่จะ กอง
กอน แต่เราก็คงได้พบกันอีก
(ตองยิบจึงฮอยเงาะเดินออกไป ฮอยเงาะพะว้าพะวัง ลำหับซับหน้า
ร้องไห้กับแคร่ ยอปานกับมาเนาะเขาปลอบ แล้วส่งฮเนาใหญ่เลให้ดี ต่อ
จากนั้นก็พากันเข้าโรง)
- (ชมพลาเดินออกไปอย่างคึกคอง)
- ฮเนา - ลำหับ เจ้าร้องไห้ทำไมกัน? เจ้าอย่าทำให้เป็นลางร้ายแก่ชีวิตของเราเลย
(เขากอด)
- ลำหับ - (ถอยหนี) อยามาถูกตัวข้า ออกไป ออกไป
- ฮเนา - (สะท้อนใจ) ลำหับ นี่เจ้าไม่รักขาเลยหรือ
- ลำหับ - ขาบอกขามาไม่รัก ขาเคยบอกเจ้าแล้วตั้งหลายหน
- ฮเนา - (ยืนนิ่งงัน) แถว่า - ขารักเจ้า - รักยิ่งกว่าชีวิตของขาเอง เจ้าไม่สงสาร
ขาเลยหรือ ลำหับ?
- ลำหับ - ฮเนา ขาอยากจะบอกความจริงแก่เจ้าสักอย่างหนึ่ง
- ฮเนา - อะไร? เจ้าจะบอกอะไร?
- ลำหับ - ขาถูกบังคับให้แต่งงาน
- ฮเนา - แปลว่าเจ้าไม่รักขาจริง ๆ ไม่เคยรัก... ไม่เคยคิดว่าจะให้โอกาส

ข้าพเจ้ารู้จนความรักของข้า.... เหน็นหรือ ลำหับ?

ลำหับ - ความรักเรายังคับกันไม่ได้ ข้ายังคับตัวเองให้รักไม่ได้

ธเนศ - แต่เจ้าควรจะให้โอกาสแก่ข้า เราได้แต่งงานกันแล้วนะ ลำหับ อย่าลืมเรา
จะแยกกันอีกไม่ได้แล้ว เราต้องรวมชีวิตกันและพยายามเข้าใจกัน

ลำหับ - ความเข้าใจเกิดจากความรัก ถ้าข้าไม่รักเจ้าเลย เราจะเข้าใจกันได้
อย่างไร

ธเนศ - หมายความว่าเจ้าได้ให้แกคนอื่นเขาหมดสิ้นแล้วหรือ? ลำหับ บอกข้าให้ชัดเจน
ใครเอาหัวใจของเจ้าไป (เขาจับแขนบีบ) บอกข้ามาซิ

ลำหับ - (สะบัด) แล้วเจ้าจะรู้เอง, ธเนศ

ธเนศ - ความรักของข้าไม่มีประโยชน์อะไรเลย เสียแรงข้ารักเจ้าเหมือนดวงใจ
ในที่สุดความซื่อ, ความดี, ก็หาประโยชน์อะไรไม่ได้ (หัวเราะอย่างเย้ยตัวเอง)
ได้โลกอุบาทว์ ทำไมข้าจะต้องเกิดมาตาย..... เกิดมาทำไม..... เกิดมา
ทำอะไรกัน ข้าเบื่อโลกเต็มที วันนี้ควรจะเป็นวันที่ข้ามีความสุขที่สุด แต่ข้ากลับ
มีทุกข์ที่สุด

ลำหับ - ยกโทษให้ข้าเถิด, ธเนศ ข้าไม่ได้ตั้งใจเลยที่จะให้ทุกข์แก่เจ้า ไม่ได้ตั้งใจจริงๆ

ธเนศ - ข้าเข้าใจผิดคิดว่า ข้าไม่นึกว่าเจ้าจะคิดถึงอย่างนี้ ถ้าข้ารู้ว่าเจ้าจะใจแข็ง
อย่างนี้ ข้าก็จะไม่ยอมเข้าพิธีแต่งงาน เจ้าจะให้ข้าทำอย่างไร ลำหับ? ได้ ๆ
ข้าก็รู้กันทั่วบ้านว่าเราได้แต่งงานกันแล้ว

ลำหับ - (ส่ายหน้า) ข้าสงสัยว่าเจ้า ธเนศ นี่เราจะทำอย่างไรกัน? ข้าเองก็ไม่รู้

ธเนศ - (เดินกลับไปกลับมา ในที่สุดก็ทนคุณภาพของความรักความหวังไม่ได้
หมุนตัวเขากอลำหับ) ลำหับ.... ลำหับ... เราจะต้องเป็นของข้า ข้าปล่อยให้
เจ้าเป็นของคนอื่นไม่ได้

ลำหับ - (ยืน แต่ไม่หลุด) ธเนศ... ธเนศ... อย่า... ธเนศ... อย่า

ธเนศ - เจ้าเป็นของข้าแล้ว อย่าคิดเลย ลำหับ

ลำหับ - ธเนศ... ข้าบอกว่าย่า... ปลอยข้าเถียวนี้

ธเนศ - ข้ามีชีวิตอยู่ไม่ได้ ถ้าไม่มีเจ้า ข้าปลอยไม่ได้บอก ลำหับ

(ลำหับร้องกรีด ขมพลา, ไม่น่า, แค, งอด, คั่น, เคลื่อนไหว
อยู่ในพุ่มไม้ ไซกอนหินและลูกไม้ป่าเขา ธเนศตกใจ)

ธเนศ - ใคร? ใครขวางวะ? (ลุกขึ้นมองหา)

(ยังคงขวางอยู่เรื่อย ๆ)

ธเนศ - โอ้เปรี๊ต เดี๋ยวนี้เอาชีวิตเสีย (ชักมีดวิ่งเข้าดูตามพุ่มไม้ แค, งอด, ไม่น่า,
คั่น วิ่งลัดให้ไล่เข้าโรง)

(ขมพลาออกจากพุ่มไม้ตรงเข้าหาลำหับ)

ชมพลา - เร็วเข้าเถิด ลำหับ ไปกับข้าเดี๋ยวนี้

ลำหับ - เจ้าจะพาข้าไปถึงไหน?

ชมพลา - มาเถิด อย่าถามเลย เราไม่มีเวลา

(ชมพลาจึงมือนำหับหนีเข้าโรงไปทางหนึ่ง)

(มือซัง, วังคอน, วังเข้ามา)

มือซัง - อะไรกัน, เสียงเอะอะอะอะไรกัน?

วังคอน - เสียงเหมือนฮเนา

(ฮเนาวิ่งกลับออกมา)

ฮเนา - โอ้พวกระยำ มักรุมกันชมเหง เอ้าเข้าจริงก็หนีหายหัวหมด อ้าว

มือซัง - อ้าว - วังคอน นี่เจ้ายังไม่ไปบ้านหรือ?

วังคอน - ข้าไปนั่งเล่นอยู่ที่ข้างลำธาร ไคยินเสียงเอะอะก็วิ่งมา

ฮเนา - (เหลียวหลังลำหับ) เอ๊ะ ลำหับไปไหนเล่า?

มือซัง - ข้ามานี้ ก็ไม่เห็นใครสักคน

ฮเนา - ก็นั่งอยู่ที่นั่นเมื่อตะกี้นี้ (เพียวมองหาและร้องตะโกน) ลำหับ....ลำหับ....

ลำหับ.....ลำหับ.....

(มือซังทำท่ากระซิบกับวังคอน แล้วเรียกฮเนา)

มือซัง - ฮเนา เล่าให้ข้าฟังซิว่า เรื่องมันยังไ่กัน บางทีข้าจะเดาได้

ฮเนา - ข้านั่งอยู่กับลำหับ มีคนเอาหินขว้างมา ข้าวิ่งไล่ไป จำได้ว่าเป็น ไ้ไ้ไ้ไ้, ไ้ไ้ไ้ไ้ และใครอีกสองคน พอข้ากลับมาลำหับก็หายไป

มือซัง - ออ ข้าเอาไ้ไ้ไ้

ฮเนา - วายัง มือซัง?

มือซัง - เมื่อตอนขบวนมาถึง ข้าเห็นชมพลาหนีกับไ้ไ้ไ้ไ้, ไ้ไ้ไ้ไ้, ไ้ไ้ไ้, ไ้ไ้ไ้
ว่าจะชวนกันไปทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ไม่นึกว่าจะมาชิง - ลำหับ

ฮเนา - ชมพลา....ไ้ไ้ไ้ไ้คนทรยศ แน่แล้วต้องเป็นไ้ไ้ไ้ไ้ชมพลา ภูจะตามเอาชีวิตมันให้
จงไ้

(ทองยิบ, ยอดปาน, มาเนาะ, ฮอยเงาะ, ลำแก้ว และคนอื่น ๆ

วิ่งออกมา)

ทองยิบ - อะไรกัน?

ยอดปาน - เสียงเอะอะกัน? ฮเนา เจ้าลำหับทำไม? เสียงดังลั่นป่า อ้าว ลำหับไปไหนเล่า

ฮเนา - ไ้ไ้ไ้ไ้ชมพลาถูกลำหับไปแล้ว (หันไปทางลำแก้ว) ลำแก้วไปกับข้า ข้าจะตาม
เอาชีวิตมันให้จงไ้

(ฮเนา วิ่งไปทางที่ชมพลาอยู่กับลำหับหนี ลำแก้ววิ่งตาม)

ปิศมาน

(จบฉากสาม)

ฉากที่

สมมุติว่าเป็นเวลากลางคืน วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ พระจันทร์เต็มดวงทองฟ้าโปร่ง มีเมฆบางที่ขอบฟ้า

ฉากในตำหนักน้อย สมมุติว่ามองจากหน้าต่างออกไปยังปากถ้ำ ซึ่งสว่างไสวด้วยแสงเทียน ผนังถ้ำด้านในมืดสลัว เห็นหินย้อยถนัดเพราะมีความสว่างของแสงเทียน อยู่เบื้องหลัง มองจากปากถ้ำออกไป เป็นเนินหญ้า ที่ขอบเนินมีทิวไม้และต้นตาล ๑ ต้น ตรงกลางถ้ำมีแท่นหินใหญ่ นั่งเล่นได้ นอกนั้นเป็นก้อนหินน้อยใหญ่ ที่หินย้อย กระจายแสงสีเล็กน้อย เพื่อให้เห็นประกายหินซึ่งส่องแสงวาววามตรงกับที่ เห็นจริง

ฉากนี้ ให้สนใจกับการเล่นแสงไฟให้มาก ต้องให้แสงสาดเข้าทางปากถ้ำ ไฟ หน้าเวทีต้องดับมืดหมด ที่ทองฟ้าสีน้ำเงินแก่ให้ทำพระจันทร์ ๑ ดวง โทกกลมไกล ขณะเคียนกำลังขึ้น

สมมุติว่าเป็นคืนแรกที่ต่อเนื่องจากเวลาเย็นในฉากสาม เมื่อเปิดฉากล่าหับเดิน ไปมาอยู่ปากถ้ำ ชะเงอมองออกไป

ล่าหับ - เอะ คำแล้ว ทำไมถึงยังไม่มา นี่เขาไปซุกมันถึงไหนกัน?
(เสียงลมพัด เสียงคางคกร เสียงนกเค้าแมวร้อง)

(ล่าหับเดินลงมาในถ้ำ มองดูหินย้อย จักการปักกวาดแท่นหินสำหรับนอนเอาใบไม้ปู)

ล่าหับ - (เดินออกไปที่ปากถ้ำอีก) เคียนสว่างเหมือนกลางวัน งามอะไรอย่างนี้ (มองดู เคียนและทองฟ้า)

(เสียงชมพลาฏูแต่ไกล)

มาแล้ว มาแล้ว (ชะเงอมอง) ชมพลา ชมพลา

(ล่าหับพูดตอบ)

(ชมพลาเดินมาที่ปากถ้ำ หิ้วเผือกมัน ๒ - ๓ หิ้ว)

ชมพลา - คอยขานานไหม ยอดชีวิต?

ล่าหับ - ข้าคอยอยู่ตั้งแต่วันตกดิน พี่ทำไมถึงมาช้านักเล่า?

(ชมพลาวางเผือกมันลงกับก้อนหิน เดินเข้าไปจับแขนล่าหับ)

ชมพลา - แถ่นีหิ้วมันหายากเหลือเกิน พรุ่งนี้เราจะต้องไปหาให้ไกลกว่านี้ หน้าเจ้า ชีตไปหน่อย ล่าหับ เจ้ากลัวอะไรหรือ? (ดึงให้นั่งลงบนก้อนหินด้วยกัน)

ล่าหับ - ขากลัว.....ขากลัวสเนาเขาจะตามมา

ชมพลา - (หิ้วเราะ) กลัวทำไม โอ้อเนา มันไม่มีทางจะตามมาได้หรอก เพราะไม่มี ใครรู้จักหนทางนี้ แล้วก็ - ถ้าน้ำขารับรองไว้ว่าไม่มีใครค้นพบ ทางเขา มันซับซ้อน เดินไม่คึกก็จะหลง

ล่าหับ - แล้วก็ ข้าเป็นห่วงพ่อแม่ พ่อแม่จะตกใจสักเพียงไหนก็ไม่รู้

ชมพลา - แกมันช่วยไม่ไค้ละล่าหับ ถ้าไม่ทำอย่างนี้ เจ้ากับข้าก็คงไม่มีโอกาสได้รวม

ชีวิตกัน ขอให้เหตุการณ์ต่าง ๆ สงบเรียบรอยเสียก่อน ข้าจะไปขอขมา
พ่อแม่

- ลำหับ - แดชาวิทนนะชมพลา ข้ากลัวว่าพ่อแม่จะไม่ยกโทษให้
- ชมพลา - ข้าไม่คิดว่าจะเป็นดังนั้น แต่ว่าลำหับ ขอให้เจ้าอย่านึกอะไรให้มากไปเลย
ทำให้เกิดกังวลเปล่า ๆ เวลานี้เราควรจะมีความสุขที่สุด ลำหับแม่ชื่นใจ ข้ามี
ความสุขเหลือเกิน ที่ข้าได้เจามาสมความปรารถนา
- ลำหับ - ข้าจะเป็นที่ชื่นใจของเจ้าแต่เวลานี้กระมังชมพลา ข้าเกรงว่าไม่อีกเท่าไรเจ้า
ก็จะ..... (ชมพลาปัดปาก)
- ชมพลา - อย่าพูดอีกนะลำหับ (หัวเราะ)
- ลำหับ - (เบี่ยงตัว) ข้ากลัวเจ้าจะเบื่อข้า
- ชมพลา - (จับหน้า) ช่างพูดนัก นี่แะเบื่อ (จูบ) จะว่าข้าเบื่ออีกไหม?
- ลำหับ - เวลานี้ไม่เบื่อ แต่ต่อไป.....
- ชมพลา - เบื่อ (จูบ) อยากว่าเบื่อ.... (จูบซ้ำ) (แล้วจับคางเงยหน้า)
- ลำหับ - ความตาย....ชมพลา ข้ากลัวความตาย
- ชมพลา - ลำหับ นี่เจ้าพูดอะไรกัน? วันนี้เป็นวันเริ่มต้นชีวิตของเราทำไมเจ้าจึงพูด
อย่างนี้?
- ลำหับ - ชมพลา ข้าบอกไม่ถูกหรอก ใจมันสับสนชอบกล ข้ารู้สึกว่าจะไม่ได้
ตายกัน
- ชมพลา - ลำหับ เจ้าคือดวงใจของข้า ข้าขอปฏิญาณต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สิ่งสถิตตามเขา
ลำเนาไพร ว่าข้าจะรักเจ้าและเป็นของเจ้าจนวันตาย
- ลำหับ - ชมพลา (ชมหน้า) ข้าก็จะรักเจ้าและเป็นของเจ้าแต่คนเดียว
- ชมพลา - แม่ชื่นใจ ลำหับ ข้าไฉนที่จะได้อยู่กับเจ้าในถ้ำนี้ อยู่ด้วยกันจนแก่เฒ่า ข้า
ชอบความสวยงาม เจ้าดูหินย้อยสีลำหับ ยิ่งแวววาว เหมือนประกายไวยว
เพชร ดูดอกไม้สี มันแย้มกลีบส่งกลิ่นเหมือนจะยิ้มกับเรา ข้าชอบชอบ
เมื่อเวลาตะวันขึ้น มันเหลืองอร่ามสุกใสเหมือนทาไวยวทอง เราจะอยู่
ด้วยกันที่นี่ ดวงใจของข้า เราจะมีลูกด้วยกัน โอ ลูก....ข้านี้ก็ออกแล้ว
(วิ่งไปหยิบแปล) ลูก....ลูก....ลูกของเรา นี่ยังงั้นละ ลำหับ แปล, ข้า
เตรียมไว้ให้ลูกของเรา
- ลำหับ - (อาย) ชมพลา เจ้าเตรียมไว้ตั้งแต่บัดนี้เชียวหรือ
- ชมพลา - ลูกของเราคงจะน่ารักมา เพราะมีแม่ที่สวยอย่างนี้ (หาที่แขวนแปล) ข้า
จะแขวนแปลตรงนี้ (วาง) เวลาลูกหลับบนตักเจ้า ข้าก็จะอุ้ม(ท่าทางใส่ไว้ใน
แปล) แล้วเจ้าก็จะมาขึ้นไกวแปล (จับตัวลำหับขึ้น) เวลาลูกตื่น เจ้าก็จะ
เหล่ลอม ข้าก็จะไต่พึงเสียงอันหวานเพราะของเจ้าควย โอ....ข้าจะ

ความสุขสักเพียงไหน (กางแขน)

ลำหับ - (โหมเหวหา) ขอให้เป็นจริงอย่างที่เจ้าฝันไว้เถอะ ชมพลา

ชมพลา - แนนอนยอครัก เราจะมีความสุขอยู่ด้วยกันจนวันตาย

(ดนตรี "รักแท้" ร้องเพลง)

ชมพลา - ดวงใจของข้า เราควรจะพักผ่อนไคแล้ว

ลำหับ - เจ้าคงเหนื่อยมาวันนี นอนเสียเถอะ....ข้าจะพักให้

(นอน.....ภาพฝัน)

(ลำหับนอนเคียงกับชมพลา สมมุติว่าเป็นเวลาใกล้รุ่ง ทองฟ้าเริ่มมีแสงทอง ในถ้ำปิดไฟมิด เห็นไคเพียงสลัว ๆ แสงเคือนหมดไป บนทองฟ้าปรากฏเป็นภาพฝัน ชมพลาสู้กับแรคและเสื้อลายพาดกลอน ชมพลาถูกแรคขวิดและถูกเสื้อกัดตาย ภาพฝันหายไป ไฟค่อยสว่างขึ้น แสงอาทิตย์อุทัย ค่อย ๆ แสงขึ้นที่ขอบฟ้า ชมพลาสะดุ้งแล้วลุกขึ้นนั่ง ลำหับตกใจตื่น ลุกขึ้นบ้าง)

ลำหับ - อะไรฟี่ ฟัดกใจอะไร?

ชมพลา - ลำหับ นี่เจายังอยู่กับฟี่หรือ? เราไม่ไคจากกันคอกหรือ?

ลำหับ - ข้าอยู่ที่นี้ ฟี่เป็นอะไรไปชมพลา

ชมพลา - (กอดชมหน้ากับไหลลำหับ) ฟี่คิดว่าฟี่ตายเสียแล้ว นี่ฟี่ยังไม่ได้ตายแน่หรือลำหับ?

ลำหับ - ตายอะไรกันฟี่? ก็ฟี่นั่งอยู่ที่นี้ เอะ ชมพลาฟี่ไม่สบายไปหรือ?

ชมพลา - (ขยี้ตาและตบศีรษะตนเองมองดูรอบ) โอ้แรคบ้านั้นไปไหน? แล้วโอ้เสื้อตัวลายนั้นละ?

ลำหับ - แรค?.....เสื้อตัวลาย.....อะไรกันฟี่?

ชมพลา - (มองดูรอบ ๆ อีกร) มันหายไปไหนแล้ว (ลุกขึ้นยืนเดินรอบ ๆ ถ้ำ ออกไปยืนที่ปากถ้ำ) ไม่มี โอ้เปรต หายหัวไปไหนเล่า?

ลำหับ - ชมพลา นี่อะไรกัน? แรคเสื้อที่ใหม่?

ชมพลา - (เกาศีรษะ) เอะ หรือข้าฝันไป?...ฮือ...ถูกละ..ข้าฝันไป

ลำหับ - ฟี่ฝันว่าอย่างไร?

(ชมพลานั้นลงบนก้อนหิน ลำหับนั่งตาม)

ชมพลา - (ถอนใจ) ลำหับ ข้าฝันร้ายเหลือเกิน ร้ายที่สุด ในชีวิตของข้าไม่เคยฝันอย่างนี้เลย

ลำหับ - เจ้าฝันว่าอย่างไร?

ชมพลา - ข้าฝันว่าข้าสู้กับแรคและเสื้อ

ลำหับ - (อย่างยัมแย้ม) แล้วฟี่ก็ฆ่ามันตายอย่างฟี่เคยฆ่าเสื้อตัวนั้น

ชมพลา - (สั่นศีรษะอย่างเหียวเหงใจ) เปล่า มันกัดข้าตาย

ลำหับ - ตาย (หนาสลด)

- ชมพลา - ขาถูกแรดขวิด แล้วเสียกักขา
- ลำหับ - พี่ตาย....ตายจริง ๆ หรือ?
- ชมพลา - ขาตกลงตายที่ตรงนี้เอง เลือดท่วมตัว
- ลำหับ - ตาย พี่...นั่นมันลางไม้ดี ขาสังหรณ์ใจเสียแล้ว
- (ชมพลา นั่งอ้น กัดฟันแน่น พยายามขมความวิตกในใจ)
- ลำหับ - พี่ฝันร้ายมาก พี่คงระวังตัวนะ ชมพลา
- ชมพลา - (ทำใจให้กล้า) อย่าวิตกเลย ลำหับ ไปเชื่ออะไรกับความฝัน ข้าไม่กลัวหรอก บอเลาของข้ายังมีพิษ มีคของข้ายังมีคม
- ลำหับ - ข้าไม่สบายใจเสียแล้ว เมื่ออย่างเท่าเข้ามาในถ้ำเมื่อเย็นก็สังหรณ์ใจชอบกล มันเยือกเย็น หวังไหวบอกไม่ถูก ฝันของพี่เป็นลางร้ายเสียแล้ว เราอาจต้องตาย จากกันก็ได้
- ชมพลา - พูคะโรอย่างนั้น ลำหับ เจ้าคงไม่ตาย เราจะตายไม่ได้ เจ้าคงทำใจให้ดีกว่า ไร ชั่วของเจ้าคือชีวิตของข้า ถ้าเจ้าเสียชั่ว ข้าก็จะพลอยหนักใจไปด้วย
- ลำหับ - แค่นั้นชอบกลนะพี่ ถ้ามันเป็นจริงอย่างฝัน....โอ....ข้าจะมีชีวิตอยู่อย่างไร
- ชมพลา - (กอดลำหับไว้) ลำหับอย่าใจเสีย ข้าข้าไม่ตาย ข้าจะมีชีวิตอยู่เพื่อดวงใจของข้า อย่าไปนึกถึงมันเลยไฉนบ้าง ๆ เมื่อมันผ่านมา แล้วก็ผ่านไป มันจะไม่ผ่าน กลับมาอีก
- ลำหับ - (ชมศิริชะกับไหลชมพลา) ขออย่าให้เป็นอย่างพี่พี่นั่นเลย เราเพิ่งจะมีความสุข คุยกันเพียงวันเดียวเท่านั้น ขอบอกจะอยู่กับพี่อย่างนี้ทุกวันทุกคืน
- ชมพลา - นี่ก็สว่างมากแล้ว เรายังไม่ได้เตรียมอาหารกันเลย เอาอย่างนี้เถิด เจ้าเผ่า มันไปปลาง ข้าจะออกไปยิงนกและหาผลไม้มาให้เจ้า
- ลำหับ - พี่จะไปไหนกัน ข้าว่าอย่าเพิ่งไปเลย
- ชมพลา - ทำไมเล่า?
- ลำหับ - ขาสังหรณ์ใจยังไม่หาย วันนี้พี่อย่าออกไปไหนดีกว่า
- ชมพลา - (หัวเราะ) พุทโธ เจ้ายังจะเก็บมาสังหรณ์ใจอีกหรือ? ไปเชื่ออะไรกับความฝัน
- ลำหับ - ถึงจะไม่เชื่อ แต่ข้าก็ไม่อยากจะอยู่คนเดียว เชื่อข้าเถิด, ชมพลา เอาไว้วัน หลังถึงค่อยออกไปด้วยกัน
- ชมพลา - เจ้ากลัวอะไรนะ ลำหับ? อะไรมันจะมาทำข้า (ชักมีด) ใ้มีดเล่มนี้มันสังหาร เสือมาหลายตัวแล้ว ถ้ามันจะมาหาพี่ตายอีก ก็ให้มันลองดู
- ลำหับ - เชื่อกันเถิด ชมพลา เราก็กินมันอยู่ ๒ - ๓ หัวแล้ว ยอมอดสัปดาห์ดีกว่าจะให้ ีเรื่องรอนใจ
- ชมพลา - มันจะมีเรื่องอะไร อย่าไปกลัวอะไรให้มากนักเลย ลำหับ
- (ฉวยบอเลาจะออกไป ลำหับดุดไว้)

- ลำหับ - ชมพลา อย่าไป โธ อย่าไป
- ชมพลา - ข้าไปคนเดียว ไม่เป็นไรหรอก ข้าจะเป่านกมาย่างสัก ๒ - ๓ ตัว เจ้าจะกินเข้าไปได้อย่างไร มีแต่มันอย่างเดียว
- (เดินออกไปปากถ้ำ ลำหับตามไปจนมือ)
- ลำหับ - ข้าสังหรณ์ใจเหลือเกิน อย่าไปเลย ชมพลา เชื้อข้าเด็ก
- ชมพลา - (หัวเราะ-กอด) ข้าไปครู่เดียวเท่านั้น
- (ชมพลาผละออกเดิน ลำหับเข้ายึดไหล่ บังเอิญมือไปค้ำผนังกระบอกใส่ลูกดอกตกกระจาย ชมพลาตื่นตกใจอย่างตกใจ)
- ลำหับ - มันเป็นลางร้ายเสียแล้ว พี่ไปไม่ได้บอกอย่าไป พี่ไปไม่ได้
- (ชมพลาตื่นตะลึงอย่างลึกลับ เลกมลง เก็บลูกดอกใส่กระบอกและสะพายใหม่)
- ชมพลา - ข้าตั้งใจเสียแล้ว ลำหับ ให้อข้าไปเถิด ข้าไปประเดี๋ยวเดียวเท่านั้น (ผละเดิน)
- ลำหับ - โธ พี่ อย่าไป...อย่าไป (เข้าไปอุกอีก) ถ้าพี่จะไปให้ได้ ข้าก็จะตามไปช่วย
- ชมพลา - เองไปไม่ได้ เชื้อข้า ลำหับ เชื้อมิดเล่มนี้ (ชักมิด) ข้ายังไม่เคยแพ้ใครเลย
- (ชมพลาผละเดินออกมาจากปากถ้ำไปโดยเร็ว ลำหับวิ่งตามไป ๒ - ๓ ก้าวแล้วก็ยืนคลั่ง - มองตาม)
- ลำหับ - ชมพลา กลับมา อย่าไป อย่าไป โธ
- (ลำหับชนหนารองไห)

(เปิด幔)

จบฉากที่สี่

ฉากห้า

เช่นเดียวกับฉากหนึ่ง สมมุติว่าเป็นเวลาเช้า ภูเรียกแล้วลงนั่ง เสียงร่ำแกวธเนา ออกเดินอย่างอ่อนใจ

เปิดฉาก มือข้ง วงคอน เล่นชิงช้า (เกาวัลย์) อยู่ คนตรีทำเพลง มือข้งนั่งชิงช้า วงคอนเป็นคนไกว แดวร้องเพลง เมื่อจบเพลงแล้วก็มีเสียงภูเรียกจากข้างใน

- มือข้ง - เอะ นั่นเสียงธเนา
- วงคอน - (ตะแคงหูฟัง) เสียงธเนาแน่ที่เดียว
- มือข้ง - นี่ยังคงตามลำหับ อยู่เป็นแน่ นาสงสรร
- วงคอน - ถึงที่ช้าบางละ หนึ่ธเนาตัวเปล่าแล้ว ถึงที่ช้าบางละ อะ..อะ.. เจานะอดแน
- ป่านนี้ชมพลาเขาไคล่ลำหับเป็นเมียเรียบร้อยแล้ว
- มือข้ง - (ถอนใจ) ข้ามั่นชวยอีกแล้ว ชวยอย่างไม่มีอะไรจะชวยเหมือน ที่แรกคิดว่าชมพลาจะตัวเปล่า เกิดมาทั้งที่ไม่มีผู้ชายรัก
- วงคอน - ระวังนะ ข้างจับสลากไค่ธเนาคราวนั้น ธเนาต้องเป็นของข้า เดียวนี้ธเนาตัวเปล่าเจาอย่ามาแย่งชานะ

- มือช้าง - โธ้ย อีสมบัตินูชายคนหนึ่งชาไมแยง เจ้าหรงก
- วังคอน - ไหม้นแนะ ถึงตาใครก็ตาใครมั่ง คราวก่อนฮเนาแ่งอีลำหับ คราวนี้ชมพลา
แยงอีลำหับไป ฮเนาเป็นของชาแน ๆ
- มือช้าง - เชิญให้สบายเถอะ อยามาพูดให้ชานำลายไหลหนอยเลย
(ฮเนาฏ แลวออก)
- ฮเนา - วังคอน เจามาทำอะไรอยู่ที่นี่แต่เช้าเดียว?
- วังคอน - ชามาเก็บคอกไม้
- มือช้าง - ไม่ถามชางหรือ?
- ฮเนา - เจามาทำไม?
- มือช้าง - ชาส่งสารเจ้า ชามาช่วยคาลำหับ
- วังคอน - คอแหล ปันน้ำเป็นคัวแต่เช้าเดียว ประจบหรือ
- มือช้าง - ถ้าปันน้ำเป็นคัวได้ ชาก็รวยเสียนานแล้ว ที่น้ำแข็งหายากจะตาย
- ฮเนา - เจาพบลำหับบางไหม?
- วังคอน - คิคถึงใจจะชากหรือ ฮเนา?
- ฮเนา - ก็เมียชแ่งใหม่ ๆ ชาไม่คิคถึงยังง?
- วังคอน - ผูหญิงนะไม่มีลำหับคนเกี้ยวหรงก เจ้าจะไปลุ่มหลงมันหาอะไรกัน มันไม่ไกรัก
เจ้าสักนิก ผูหญิงที่รักเจาเนยังมึนะ เจ้าไม่นิกรักชางหรือ?
- ฮเนา - ใครกันที่รักชา
- มือช้าง - (ทำท่าเอียงอาย) วังคอน อย่าเป็นแม่สื่อแม่ชักให้ชานอยเลย
- วังคอน - นั้นแน จะคิกินเองเสียแล้ว
- ฮเนา - ถ้าจะมีผูหญิงที่รักชา ชาก็ไคแต่ชอบใจ หัวใจของชาไม่มีที่ว่างจะรับรักของใคร
อีกแล้ว
- มือช้าง - สักของ เล็ก ๆ ก็ไม่มีที่ว่างที่เกี้ยวหรือ?
- ฮเนา - ไม่มี ชารักใครไคอีกแล้วนอกจากลำหับ
(เสียงฏของลำแกว ฮเนาฏตอบ)
- วังคอน - เสียงใคร?
- ฮเนา - รำแกว
- มือช้าง - นี่จะตามให้ไคจริง ๆ หรือ?
- ฮเนา - ถ้าไม่พบลำหับ ชาไม่ชอกกลับ
- วังคอน - มีประโยชน์อะไรที่เจ้าจะพบลำหับ ป่านนี้ลำหับมันไม่มีอะไรเหลือให้เจ้าหรงก
- ฮเนา - ไม่มีอะไรเหลือ
- วังคอน - ก็จะมีอะไรเหลือเล่า? เมื่อคืนทั้งคืน ชมพลามันปล้นเอาไปหมดแล้ว
- ฮเนา - โอชมพลา ฏจะไม่ยกโทษให้มึงเลย มึงชมเหงเมียฏ

- วังคอน - ไม่มีใครชมเหง่ใครรอกนา อีล้าหับมันรักชมพลาจนหลง ไม่ต้องชมเหง่มันก็ให้
ผู้หญิงสองใจอย่างอีล้าหับ เค้ายังจะรักอีกหรือ?
- สเนา - ขารักของชา ชาไม่เชื่อว่าล้าหับมันรักชมพลา
- มือช้าง - ไม่รักแล้วตามเขาไปทำไม? แหม ไม่รัก หมั่นไส้รัก พบหน้าแม่จะคบเสียให้
พันรวง เทียว
- สเนา - ถ้ามึงคบเมียกู กูจะคบมึง
- มือช้าง - ค่าย ค่าย นี่หลงไหลถึงขนาดนั้นเทียวหรือ?
- วังคอน - มันมีคิอะไรนะอีกผู้หญิงคนนี่
- สเนา - ชาชอบอกคำชาควา เค้าอย่างงกับเมียชา ออกไปไหน
(มือช้าง วังคอน เดินระหัดระหวายออกไป ทั้งรักทั้งแค้น)
(ร่ำแกวออก)
- สเนา - เอะ เสียงร่ำแกว (พูดจบ ร่ำแกวออก)
- สเนา - ใจ พบไหม?
- ร่ำแกว - ไม่พบแม่แต่รอยคืบ
- สเนา - โอईเปเรต นี่มันไปมุดหัวอยู่ที่ไหน?
- ร่ำแกว - ภูหาหัวหีบป่า ขึ้นเขาหลงหายไปไม่ได้เว้น หารอยมันไม่พบเลย เรรากลับกันก็คิดว่า
- สเนา - ภูไม่กลับ มึงอยากกลับก็กลับไปก่อน
- ร่ำแกว - หามาตลอดทั้งคืนแล้ว ภูวงตาจะคิดกันอยู่แล้ว
- สเนา - ภูไม่กลับ ถ้าไม่ไค้ตัวล้าหับ ภูจะไม่ชอกกลับ
- ร่ำแกว - นี่มึงบ้าหรือยังใจ?
- สเนา - ภูไม่บ้า
- ร่ำแกว - เป็นกู ภูไม่ตาม ผู้หญิงคนเดียว เสียคายมันทำไม หาใหม่ดีกว่า
- สเนา - ภูรักของกู ภูหาผู้หญิงที่ไหนไม่ได้ก็อีกแล้วที่เหมือนล้าหับ
- ร่ำแกว - ตามใจมึง มึงจะหาที่ตาย เพราะผู้หญิงคนเดียวก็แล้วแต่ใจมึง เกอะ
(ร่ำแกวจะเดินออกไปแต่พอด่านริมธารก็เห็นรอยชุกมันรอยใหม่ ๆ)
- ร่ำแกว - เฮย สเนา นี่มันรอยคนชุกมันรอยใหม่ ๆ นี่
(สเนาเข้าไปดู)
- สเนา - จริงเฮะ มันต้องเป็นไอชมพูลา ภูว่ามันต้องอยู่แถวนี้แหละ
(ร่ำแกวแหวกกอหญ้าพบนกที่ภูกียังควยบอเลา มีลูกคอกเสียบ)
- ร่ำแกว - เฮย นกนี้ไครมายังทั้งไวนะ (หยิบขึ้นมา) เพิ่งตาย ตัวยังอุ่นอยู่เลย มันต้องเป็น
ไอชมพูลา มันยิงแล้วคงหาไม่พบ
- สเนา - (แยงนกมาดูแล้วโยนทิ้ง) ไอชมพูลา แน่แล้ว มันคงออกมาหาอาหาร เมื่อ
ตอนเช้ามีค ช่วยกันคนอีกทีเกอะวะ ร่ำแกว มันต้องอยู่ใกล้ ๆ นี่แหละ

(ช่วยกันมองหา แต่ไม่พบ)

- สเนา - มึงไปทางโน้น กูจะรออยู่ที่นี่ ถ้าเจอตัวมึงกูเรียกนะ
รำแก้ว - เออ

(ทั้งสองแยกกันหาเข้าโรง)

(ชมพลาโหนเงาวัลย์ออก)

- ชมพลา - (หันก) นี่มันบินไปตกที่ไหนนะ ไอ้ตัวนี้สำคัญ ยิ่งไม่ย้ายอยู่ (พบนกตกอยู่ที่ดิน)
อ้อ อยู่ที่นี่เอง ต้องยิงอีกสักตัว (ถือบ่อเลาะคอมมองนก)

(สเนาออก เห็นชมพลา ชะงัก ยืนจ้องนั่งอยู่ชมพลาแหงนมองนกเพลิน
ไม่ทันเห็นสเนาวิ่งย่องเข้าไปข้างหลัง ชักมีดจะแทง ชมพลาหันมาเห็นก็ปัก
ปล้ำกันสักครู่ ก็กดสเนาไว้ด้วย)

- ชมพลา - ไอ้สเนา มึง ไอ้หมาลอบกัด มึงจะสู้กูก็แพ่งกันซึ่ง ๆ หน้าชีวิตะ

- สเนา - ไอ้โจร ปลอยกู ปลอยกูสิ แลมาสู้กันใหม่

- ชมพลา - (หัวเราะ) ไอ้คนเก่ง กัดข้างหลังก็กัดได้ กูไม่นึกหรอกว่ามึงจะซี้ตลาดคาชา
อย่างนี้ กูจะปลอยมึง แลมาสู้กันใหม่ก็ได้ (ปลอยตัว)

- สเนา - ไอ้ชมพลา กูไม่คิดหรอกว่ามึงจะสันคิกจนถึงกับแย่งเมียกู ผู้หญิงมีคนเดียวหรือวะ?

- ชมพลา - ใครบอกว่ากูแย่งเมียมึง? ลำหับมันรักข้า มึงตางหากมาแย่งลำหับของข้า

- สเนา - มึงเอาที่ไหนมาพูด ลำหับรักมึง? โกหกซึ่ง ๆ หน้า มึงชมเพงเมียกู แล้วยัง
มาพูดได้ว่าเมียกูรักมึง นี่แน่ะ เฮย ชมพลา เรามาพูดกันอย่างลูกผู้ชายดีกว่า
กูขอลำหับต่อพ่อแม่ตามธรรมเนียม ลำหับแต่งงานกับกูแล้ว มึงหลั่งมาแย่งเมีย
กู มึงไม่ละอายใจบ้างหรือ?

- ชมพลา - มึงนะซี้ควรรละอายใจ มึงชมชื่นใจผู้หญิง ลำหับรักข้า ไม่ได้รักมึง มึงเอาผู้ใหญ่
มาบังคับ ลำหับจึงแต่งงานกับมึง อย่างนี้นะหรือเรียกว่าลูกผู้ชาย

- สเนา - มึงรู้ได้อย่างไรว่าลำหับรักมึง?

- ชมพลา - (หัวเราะ) กูรูปลำหับต่อหน้าผีสง เทวดาที่นี่ (ชี้ที่แท่นหินริมธาร) มึงเคยได้
รูปลำหับสักทีหนึ่งหรือเปล่า?

- สเนา - (โกรธ) มึงดูหมิ่นกูเกินไปเสียแล้ว ไอ้ชมพลา

- ชมพลา - (หัวเราะ) อ้าว กูถามก็ ๆ หาวากูดูหมิ่น ไรวะ มึงได้รูปลำหับสักทีหนึ่ง
หรือเปล่า

- สเนา - นี่มันเรื่องของกู?

- ชมพลา - บอกมาซิว่า ลำหับเคยยอมให้มึงรูปลำหับหรือเปล่า?

- สเนา - มึงอย่าพูดมากดีกว่า

- ชมพลา - อ้าว กอแปลว่ามึงไม่เคยได้รูปลำหับสักทีเดียว ไซ้ไหมละ ?

- สเนา - ไอ้ระยำ มึงจะถามไปทำไม?

ชมพลา - กูต้องการจะพิสูจน์ให้มันเห็นว่าลำหับมันรักใครกันแน่ มันไม่รักมัน มันจึงไม่เคยยอมให้มันจูบ แค่นี้สำหรับกู (หัวเราะ) กูได้ทั้งจูบทั้งกอด

ธเนศ - โอ้คนชิงหมามาเกิด มันตายเสียเถอะ (โดยแพง)

(ชมพลาหลบ ธเนศถลาไป)

ชมพลา - โอ้ธเนศ เรามาพูดกันด้วยเหตุผลดีกว่า กูรักลำหับ ลำหับก็รักกู เดียวนี้ลำหับก็ไ้เสียเป็นเมียกูแล้ว มันจะมาอาลัยอาวรณ์อะไรทำไม กูว่าผู้หญิงมีอีกเยอะแยะ มันหาเอาใหม่ไม่ดีกว่าหรือ?

ธเนศ - โอ้คนระยำ มันจูบเมียกูไป เสร็จแล้วมันบอกให้กูหาเอาใหม่ มันคิดหรือว่าคำพูดของมันจะถูกผู้ชายอย่างกูจะกลืนเข้าไปลง

ชมพลา - มันกลืนไม่ลงแล้วมันจะทำยังไง?

ธเนศ - ออ กูต้องเอาชีวิตมันเสียเท่านั้นเอง

(ธเนศโจนแพง ชมพลาปิด ทั้งสองปล้ำกันล้มลุกคลุกคลาน ต่างก็มีคนละเล่ม หาง ๆ ขณะนั้นร่ำแกวโผล่ออกมาจะเข้าชวยก็ไม่ถนัด จึงคอยที่อยู่แค่นอกเห็นธเนศเสียท่าอยู่เบื่องล่าง ชมพลาจะจ้วงแพง จึงรีบยกบอเลาะขึ้นเป่า ชมพลาถูกลูกคอกที่หน้ามาก หลั่งหยายไปควยพินยา เชไปหลายก้าว ทันใดนั้นพอที่ลำหับวิ่งกระหืดกระหอบตามมาถึง ชมพลาล้มลงแทบเทาลำหับลำหับประคอง

ลำหับ - ชมพลา....ชมพลา...โฮ..ชมพลา

ธเนศ - (ยืนคลั่ง) ลำหับ

ชมพลา - ลำหับ เจามาทันเวลาพอดี ชากำลังจะตาย

ลำหับ - พี่ตายไม่ได้ พี่ไม่ตาย โฮ พี่อย่าตาย

ชมพลา - ไม่มีหวังหรอก ลำหับ ลูกคอกอาบยาพิษ เสีย ช้างก็อยู่ไม่ได้ พี่รู้ตัวแล้วว่าจะต้องตาย (หันหน้าไปทางธเนศ) มันไม่เป็นนักเลงเสียเลย โอ้ธเนศมันเอาคนมาข่มขืนกูทำไม?

ธเนศ - (อย่างเสียใจ) ชมพลา กูไม่รู้เรื่องเลยจริง ๆ

(ร่ำแกวออกจากไตตนไม่มายืนคลั่งอยู่หาง ๆ)

ลำหับ - (หันมาทางธเนศ) ธเนศ เจ้าคิดหรือว่าเจ้าชามชมพลาแล้วจะได้ตัวข้าไป? เจ้าเข้าใจผิดเสียแล้ว

ธเนศ - ลำหับ นี่หมายความว่าเจ้ารักชมพลาเช่นนั้นหรือ

ลำหับ - ขารักชมพลา ชมพลาเป็นเมียของข้าแล้ว

ธเนศ - ลำหับ (ถอนใจแล้วกมหนานิ่ง)

ชมพลา - ลำหับ ชากำลังจะสิ้นใจแล้ว ขารักเจ้า.... เป็นห่วงเจ้าเหลือเกิน.... ขาตายแล้วเจ้าอยู่กับใคร

- ลำหับ - พี่ไม่ตาย พี่ต้องไม่ตาย ข้าห้ามพี่แล้ว ไม่ให้ออกมา โช พี่ทำไมถึงไม่เชื่อข้า?
- ชมพลา - อย่าเสียใจเลย ลำหับ ข้าถึงที่ตาย ผาสง เทวคาจึงบรรดาให้ข้าไม่เชื่อเจ้า
(บิศตัว) โอ๊ย... ลำหับ... ข้าเต็มทีแล้ว... ข้าจะขออะไรเจ้าสักอย่างหนึ่ง
จะไฉน?
- ลำหับ - พี่จะขออะไร? บอกมาเถิด พี่จะขออะไร?
- ชมพลา - ขารักเจ้า... หวงเจ้าเหลือเกิน... เมื่อข้าตายแล้ว ขอให้เจ้ากลับไปหาธเนา
ธเนาเขาคงไม่ถือโทษ.....
- ลำหับ - โช... พี่... ทำไมพี่ถึงพูดอย่างนั้น....?
- ชมพลา - (หันไปทางธเนา) ธเนา มึงยังรักลำหับอยู่ไม่ใช่หรือ?... ฎขอฝากลำหับด้วย
- ธเนา - อย่าห่วงเลย ชมพลา ทำใจให้สบายเถิด
- ลำหับ - (ซบหน้าร้องไห้กับอกชมพลา) ชมพลา พี่ให้ข้าทำสิ่งที่ข้าทำไม่ได้... ข้าทำ
ไม่ได้... ข้าไม่ได้รักธเนา.....
- ชมพลา - แค่นี้ขอเจ้า.... ขอเจ้าครั้งสุดท้าย.....
- ลำหับ - พี่คิดหรือว่า ข้าเป็นผู้หญิงสองใจ? พอฉันตายก็รีบมีผัวใหม่? ข้าคืนนี้ข้าเป็นของพี่
ก็จะขอเป็นของพี่จนวันตาย ข้าจะไม่ขอเป็นของใครอีก
- ชมพลา - ข้าขอเจ้า เพื่อความสุขของเจ้าเอง ลำหับ
- ลำหับ - ความสุขมาจากความรัก พี่ก็รู้ว่าข้าไม่รักธเนา
- ชมพลา - (อย่างเหนื่อยอ่อน) ลำหับ ช่วยให้ข้าตายสบายเถิด.... รับปากข้าเสียว่าเจ้าจะ
กลับไปหาธเนา... ข้า..... ข้า..... จะไฉนหนว
- ลำหับ - (นิ่งจ้องหน้าชมพลาครู่หนึ่ง) ชมพลา พี่ห่วงข้ามากนักหรือ?
- ชมพลา - ข้าห่วงเจ้ายิ่งกว่าชีวิตของข้าเอง
- ลำหับ - ถ้าเช่นนั้น... ข้าจะทำให้ พี่หมดห่วง... หมกกังวล พี่หลับตาตายให้สบาย.....
เราจะพบกันอีกในโลกใหม่ของเรา..... (แยงมืต)
- ชมพลา - ลำหับ.... อย่า.... อย่า.... ลำหับ.... (ไขว่คว้า แต่ไม่สำเร็จ)
(ธเนายืนคลั่ง)
- ธเนา - ลำหับ อย่า อย่าทำอย่างนั้น
(ธเนาวิ่งเข้าไปจะแยงมืต ลำหับแพงอกตนเองก่อนธเนาจะถึงตัว
แล้วพบลงสิ้นใจ)
- ชมพลา - (ยืนตัวดุ๊กซัน) โช ลำหับ... ทำไมเจ้าจะต้องตาย... (ก้มลงกอด) ข้า.....
ข้า..... จะตายไปหาเจ้าเดี๋ยวนี้..... (สิ้นใจ)
- ธเนา - ชมพลา..... (ยืนนิ่งก้มหน้าแล้วทรุดตัวลงนั่ง) (จับมือลำหับ) ลำหับ.....
ข้าไม่รู้อย่างไรเจ้ารักชมพลา.... ถ้าเจ้าบอกข้าเสียแต่แรกให้แน่นอน ข้าก็จะ
ไม่แต่งงานกับเจ้า..... ขารักเจ้าเหลือเกิน.... ข้าต้องการให้เจ้ามีความสุข....

แล้วทำไมเล่าข้าจะสละเจ้าให้กับขมพลาไม่ได้ (หันไปทางขมพลา) ขมพลา
กูชอบใจมึง มึงรักลำหับจริง ๆ มึงเป็นลูกผู้ชายแท้ กูเสียใจ กูรู้ใจ
ลำหับข้าไป (ก้มลงดูลำหับ) ลำหับข้าเป็นคนเหตุให้เจ้ากับขมพลาต้องตาย
เจ้าจากไปแล้ว ไม่มีประโยชน์อะไรที่ข้าจะอยู่ (กระซอกมิด) รำแกว กูขอ
ฝากพ่อแม่ควย

รำแกว - ฮเนา

(รำแกวขยับตัววิ่ง แต่ฮเนาแพงอกตัวเองล้มลงข้างศพ)
ลำหับเสียแล้ว

(ปีน่าน)

จบเรื่อง..